

RESEARCH ARTICLE / Araştırma Makalesi

<https://doi.org/10.37093/ijsi.1474031>

Karmaşık Sorunlarla Mücadelede Yerel Diploması Faaliyetleri: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Örneği

Kübra Özdemir*

Suna Ersavaş Kavanoz**

Öz

Günümüzde göç, işsizlik, kayıt dışı istihdam, yoksulluk, afetler, kentsel dirençlilik, sürdürülebilirlik, ekolojik güvenlik, kentsel atıklar, iklim değişikliği, kentsel suçlar, terör, dezavantajlı grupların topluma kazandırılması gibi tanımlanması güç, belirsiz, mücadelede uygulanan yöntemlerin işlevsel olmadığı, tek bir politika ile çözülemeyen, mücadelede birçok katılımcının iş birliğine ihtiyaç duyan sorunlar, karmaşık sorunlar kapsamında değerlendirilmektedir. Bu sorunların özellikle sınır aşan özellikleri, iş birliğini zorunlu hale getirmektedir. Karmaşık sorunlarla mücadelede sorunla en yakın ilgilenebilecek olan yerel yönetimler, bu iş birliğinin önemli aktörlerinden biridir. Yerel yönetimlerin gerçekleştirdiği uluslararası iş birliklerinin tümüne yerel diploması faaliyetleri denmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, karmaşık sorunlardan etkilenen kentlerin ve dolayısıyla yönetimlerinin, belediyelerin, bu sorunlarla mücadelede gerçekleştirdikleri yerel diploması faaliyetlerinin etkisini değerlendirmektir. Çalışmada örneklem olarak Kocaeli Büyükşehir Belediyesi alınmıştır. Yerel diploması faaliyetlerini incelemek adına, belediyenin faaliyet raporları ana kaynak olarak belirlenmiş, 2010-2022 yılları arasındaki yerel diploması faaliyetleri incelenmiştir. İncelenen veriler analiz edilerek yerel diploması araçları özelinde gruplandırılmıştır. Veriler hakkında detaylı bilgiye ulaşmak amacıyla başta Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin farklı birimleri olmak üzere ilgili kuruluşlarla 14/30.11.2023 tarihleri arasında mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, yerel diploması faaliyetlerinin karmaşık sorunlarla mücadeleyi etkin kıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Yerel yönetimlerin ve gerçekleştirdikleri diploması faaliyetlerinin karmaşık sorunlarla mücadeledeki yerinin farklı kent örnekleri üzerinden tartışılması bu alanın daha stratejik kullanılmasına dair bir öngörü oluşturacaktır.

Anahtar Kelimeler: Karmaşık Sorunlar, Yerel Yönetimler, Yerel Diploması, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi

Cite this article: Özdemir, K., & Ersavaş Kavanoz, S. (2024). Karmaşık sorunlarla mücadelede yerel diploması faaliyetleri: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi örneği. *International Journal of Social Inquiry*, 17(2), 329–358. <https://doi.org/10.37093/ijsi.1474031>

* Doktora Öğrencisi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Bölümü, Trabzon, Türkiye (Sorumlu Yazar).
E-posta: Kbra0866@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4211-5589>

** Doç. Dr. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Bölümü, Trabzon, Türkiye.
E-posta: sunaersavas@hotmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1162-2537>

Article Information

Bu çalışma, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından desteklenen 122G012 numaralı "Yerel Diploması Faaliyetleri ve Yerel Diploması Alanının Kullanımına İlişkin Yeni Bir Strateji Önerisi Geliştirilmesi Projesi" kapsamında hazırlanan "Karmaşık Sorunlarla Mücadelede Yerel Diploması Faaliyetleri: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Örneği" başlıklı tezden üretilmiştir.

Received 26 April 2024; Revised 17 June 2024; Accepted 2 July 2024; Available online 30 August 2024

City Diplomacy Activities in Dealing With Wicked Problems: The Case of Kocaeli Metropolitan Municipality

Abstract

Today, issues such as migration, unemployment, informal employment, poverty, disasters, urban resilience, sustainability, ecological security, urban waste, climate change, urban crime, terrorism, and social inclusion of disadvantaged groups are considered wicked problems. These are difficult to define and uncertain; the methods used in the struggle are not functional, cannot be solved with a single policy, and require the cooperation of many participants. Especially given the transboundary nature of these problems, cooperation is mandatory. Local governments, which are the most effective in tackling wicked problems, play a critical role in this cooperation. Local governments carry out all international cooperation activities under the umbrella of "city diplomacy." In this context, the aim of this study is to evaluate the impact of city diplomacy activities carried out by the cities affected by wicked problems and therefore their administrations, municipalities, in combating these problems. The study used the Kocaeli Metropolitan Municipality as a sample. We determined the municipality's activity reports as the primary source and analyzed city diplomacy activities from 2010 to 2022. We analyzed and grouped the data according to city diplomacy tools, and we conducted interviews with various units of Kocaeli Metropolitan Municipality and relevant organizations between November 14 and 30, 2023, to obtain detailed information about the data. The study concluded that city diplomacy activities are effective in tackling wicked problems. Discussing the role of local governments and the diplomacy activities they carry out in combating wicked problems through different city examples will provide insight into the more strategic use of this field.

Keywords: Wicked Problems, Local Governments, City Diplomacy, Kocaeli Metropolitan Municipality.

1. Giriş

Kentler giderek uluslararası alanda daha etkin faaliyetler yürütmektedirler. Bunu *küyerelleşme* kapsamında değerlendirebileceğimiz gibi kentlerin giderek daha fazla sınır aşan karmaşık sorunla karşılaşması ve mücadele etmesi gerekliliği üzerinden de değerlendirmemiz mümkün. Günümüzde dünyanın her bölgesinde farklı şekillerde bulunan, tanımları ve çözümleri belirsiz olan "karmaşık" olarak tanımlanabilen sorunlar sınırları aşmıştır. Bu sorunlar, ekolojik güvenliğin bozulması, iklim değişikliği, sürdürülebilirliğin sağlanamaması, kentsel atıklar, göç, doğal afetler, kentsel dirençliliğin bozulması, yoksulluk, dezavantajlı grupların topluma entegrasyonu gibi sorunlardır. Hem karmaşık sorunların hem de yerel yönetimlerin sınırları aşması, yerel yönetimleri, karmaşık sorunlarla mücadelenin önemli bir parçası haline getirmiştir. Karmaşık sorunların sınırları aşması ve merkezi yönetimin karmaşık sorunlarla mücadele politikalarının yetersiz kalması, karmaşık sorunlarla mücadeleyi uluslararası boyuta taşımış ve yerel yönetimlerin diplomasi faaliyetlerinde aktif olmaya başlamasına neden olmuştur. Uluslararası ilişkilerin geleneksel aktörleri olan devletleri aşarak ve yerel yönetimlerin, kentler, sivil toplum örgütleri, uluslararası kuruluşlar gibi birçok aktör ile kurduğu ilişkilerin bütünü olarak tanımlanabilen yerel diplomasi giderek daha etkin bir şekilde yürütülür hale gelmiştir. Küreselleşen dünyada kamu yönetiminin geleneksel yapıda uyguladığı politikaların ya da özelde diplomasi faaliyetlerinin devletlerin yönetim faaliyetlerine hizmet etmede işlevsiz kalması, yerel yönetimlerin merkezi yönetimin politikalarını tamamlayıcı uygulamalarla desteklemesini değerli kılmıştır. Özellikle hizmete yakınlık kavramı ile gündeme gelen yerel yönetimlerin merkezi yönetimin genel ülke politikaları ve benzeri nedenlerle erişemediği coğrafyalar ile diplomasi faaliyetlerini yürütmeleri hem yerel yönetimlerin kendi politikalarına hem de merkezi yönetimlerin dış politikalarına katkı sağlamaktadır. Kardeş kent ilişkileri kuran yerel yönetimler, kendi kentlerinin gelişimine katkı sağlarken aynı zamanda ülkelerinin

gelişimine katkı sağlamış olur. Uluslararası projeler, kentlerin gelişimine hem bilgi ve tecrübe katmada hem de fon sağlamada fayda sağlarken merkezi yönetimi de maddi anlamda bir yükten kurtarabilir. Uluslararası kuruluşlara üyelikler, farklı kentleri bir araya getirerek uluslararası alanda yeniliklerin takibini hem kendi adına hem de merkezi yönetim adına yapabilir. Uluslararası etkinlikler hem kentlerin hem de ülkelerin uluslararası alanda tanınırlığını arttırmada önemli bir konumdadır. Yerel diplomasi faaliyetlerinin hem kente hem de ülke geneline sağladığı yarar ortadadır. Bununla birlikte yerel yönetimlerin çoğu zaman merkezden bağımsız gerçekleştirdiği yerel diplomasi faaliyetleri, üniter yapıli devletler başta olmak üzere kimi kesimler tarafından ülkenin bütünlüğü ve beraberliğı ilkesi için tehlike olarak görülebilir. Bu durum bazen merkezi yönetimleri karşılıklı olarak anlaşmazlık yaşayan ülkelerin yerel yönetimlerinin karşılıklı gerçekleştirdikleri faaliyetlerde kendini göstermektedir. Fakat günümüzde ülke genelindeki her hangi bir soruna daha kolay ve hızlı bir şekilde çözüm üretmek, ülkeler arasındaki gerginlikleri yumuşatmak, karşılıklı bilgi ve tecrübe aktarımında bulunmak adına yerel yönetimlerin uyguladıkları politikaların işlevsel olduğu değerlendirilebilir.

Karmaşık sorunlarla mücadelede yerel diplomasi faaliyetlerinin yerini anlamak adına Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ve söz konusu belediyenin yerel diplomasi faaliyetleri çalışmanın kapsamını oluşturmaktadır. Bu bağlamda Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin 2010-2022 yılları arasında gerçekleştirdiğı uluslararası faaliyetler, belediyenin faaliyet raporları başta olmak üzere veri olarak toplanmıştır. Toplanan verilere ek olarak belediyenin resmi internet sitesi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın dokümanlar sayfası, uluslararası kuruluşların resmi sayfaları ve benzeri internet sayfalarından da veriler toplanmıştır. Toplanan veriler, yerel diplomasi araçları özelinde gruplandırılmıştır. Bununla beraber, toplanan ve gruplandırılan veriler üzerinden hazırlanan mülakat soruları ile belediyenin farklı birimleri ile görüşmeler sağlanarak derinlemesine görüşme ve araştırma yapılmıştır. Toplanan veriler özelinde Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin yerel diplomasi faaliyetleri ile ilişkili olarak farklı birimlerinden sekiz personel ve bu faaliyetlerin paydaşı olan iki akademisyen (Kocaeli Üniversitesi ve Yalova Üniversitesi'nden) ile hem bizzat hem de telefon ile görüşme sağlanarak daha ayrıntılı bilgi alınmıştır. Çalışmada Kocaeli'nin seçilmesinin önemi, coğrafi yapısı gereği afetlere açık bir kent olması, hem Karadeniz'e hem Marmara Denizi'ne kıyısının bulunması sebebiyle deniz ulaşımı ve liman kenti olmasının beraberinde getirdiğı çevresel kirlilik riski, sanayisi gelişmiş bir kent olarak hem sanayi atıklarından dolayı kirlilik riski taşıması ve sanayinin bir getirisi olarak fazlaca göç alması, fazla göçün beraberinde getirdiğı sürdürülebilirliğin sağlanma mecburiyeti, göçün farklı kültürleri bir araya getirmesinden dolayı entegrasyon çalışmalarına ihtiyaç duyması, ulaşım için transit bir bölgede olmasından kaynaklı sera gazı gibi iklim değişikliğinde zararlı etkenlerin kontrol altına alınmasında büyük sorumluluğunun olmasıdır.

Bu çalışma, karmaşık sorunlarla mücadelede yerel diplomasi faaliyetlerini anlamayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda öncelikle karmaşık sorunlar kavramı incelenmiş, kavram anlaşılmasına çalışılmıştır. Daha sonra yerel diplomasi kavramı ve bu kavramın bir yansıması olarak belediyelerin kullandıkları yerel diplomasi araçları açıklanmaya çalışılmıştır. Son olarak örneklem olarak seçilen Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin yerel diplomasi faaliyetlerinin karmaşık sorunlarla mücadeledeki işlevselliğı, karmaşık sorunların iş birliğı stratejilerinin yansıması olan yerel diplomasi araçları üzerinden anlamlandırılmaya çalışılmıştır.

2. Karmaşık Sorunlar

Erken endüstriyel dönemlerde meydana gelen sorunlarla mücadelede uygulanan yöntemlerin işlevsel olmadığı, belirsiz, tek bir politika ile çözülemeyen, mücadele etmek için birçok katılımcının iş birliğine ihtiyaç duyan karmaşık sorunlar, ilk olarak planlama sorunları üzerinden ortaya çıkmıştır. Planlamacıların genel olarak sorunlara uyguladıkları yöntemlerin bahsi geçen sorunlarda işlevselliğinin olmadığı anlaşılmaya başlandığında, karmaşık sorunlar kavramı, basit sorunlardan 1960'lı yıllarda ayrılmış ve 1973 yılında Rittel ve Webber'in tanımlamaları ile uluslararası literatürde "wicked problem" olarak yerini almıştır. Rittel ve Webber (1973), kavramı ilk olarak "General Theory of Planning- Genel Bir Planlama Teorisi" adlı eserde açıklamışlardır. Rittel ve Webber, karmaşık sorunları, açık ve objektif bir tanımı olmayan, sınırlardan ve kesin çözümlerden yoksun, durdurma kurallarının olmayışının yanı sıra çözümlerinin uygulanmasının toplum, ekonomi ve çevre üzerinde etkileri olacağı için deney yapma fırsatı çok az hatta bazen hiç olmayan problemler (Rittel & Webber, 1973) olarak tanımlamışlardır.

Kavram, literatürde farklı tanımlar ile açıklanmaya çalışılmış ve kavramın tanımlama çalışmaları devam etmiştir. Örneğin kavramı Ackoff (1974) bir karmaşa, Uzun (2020a) kötü huylu, habis, Trist (1983) meta problemler (meta problem or messes rather than discrete problems), Ritchey (2011) onlarla mücadele edildiğinde karşılık veren aldatici ve dağınık problemler olarak tanımlamışlardır. Bununla birlikte Jordan vd. (2014), bazı sorunlar fark edilemeyecek kadar küçük bazı sorunlar ise yüzleşilemeyecek kadar büyük ifadesiyle karmaşık sorunların bir karşılaştırmasını yapmışlardır. Levin vd. (2012), karmaşık sorunların içerisinde, bu sorunlarla mücadele edenlerin de sorunun tarafları olduğunu ve bu sorunlarla mücadele için kısıtlı zamanın bulunduğu bazı sorunları, süper karmaşık sorun olarak tanımlamışlardır. Bu sorunları derecelendirmek, onları daha iyi anlamlandırmak adına önemlidir. Basit sorunlar, hakkında bilgi sahibi olunan ve uzmanların sorunlar için belli çözümlerinin olduğu (Wexler, 2009), tanımı ve çözümü için karar alıcıların bilgiye açıkça erişebildiği (Heifetz, 1994), sorunlardan etkilenenlerin de çözüm için söz hakkının olduğu (Roberts, 2000) ve çözüm sürecinde tarafların ortak paydada birleşebildiği sorunlar iken iç mekanizmalarında gizem barındıran, kara kutu olarak nitelendirilebilecek, analitik ve politik karmaşıklıkların (Alford & Head, 2017) ve neden sonuç ilişkilerini ayırt etmenin zor olmasının (Heifetz, 1994) beraberinde getirdiği düzensiz çözümler nedeniyle öğrenmenin ve akabinde ders almanın zorlaştığı (Wexler, 2009) karmaşık sorunlar, paydaşlar arası çatışmaların olduğu (Roberts, 2000) problemler olarak değerlendirilmektedir. Süper karmaşık sorunlar ise paydaşlar arası çıkar çatışmalarının yüksek olması (Alford & Head, 2017) ve hem sorunun ne olduğunun bilinmemesi hem de tanımının nasıl yapılacağına bilinmemesi (Heifetz, 1994) gibi özellikleri bünyesinde barındırır.

Yeterince incelenmeyerek teoriden yoksun bırakılan (Turnbull & Hoppe, 2019), güvenilir bir şekilde tanımlanamayan (Williams, 2023), yapılandırılmayan ve çok fazla politika alanını içerisinde bulunduran (Weber & Khademian, 2008), karmaşık sorunların özelliklerini Rittel ve Webber (1973) planlama sorunları üzerinden on madde halinde sıralarken Rittel ve Webber'den sonra da literatürde karmaşık sorunların özellikleri farklı başlıklar altında incelenmiştir. Funke (1991), karmaşık sorunların özelliklerinden bahsederken, karmaşık sorunlarla mücadele edenlerin karmaşık sorunların nedenlerinden çok ortaya çıkardıkları tahribata odaklandıklarını, amaçları farklı birçok katılımcının mücadele verdiğini, sorunların yapılarının dinamik ve değişken olduğu ve bu değişkenliğin karmaşa yarattığını, bu karmaşalar arasında bağlantıların

bulduğunu, katılımcıların bu sorunlarla mücadele ederken baskı altında alınan kararların etkileşimlerinin de geç alındığını ifade etmiştir. Uzun (2021) ise karmaşık sorunların özelliklerini, bu sorunların karmaşıklığı, belirsizlikler içermesi, nihai ve kesin çözümlerinin olmayışı, sınırları aşmaları ve karmaşık sorunlarla mücadelede anlaşmazlıkların ya da çatışmaların varlığı başlıkları altında incelemiştir.

Karmaşık sorunların tanımlanmasının zor, mücadele süreçlerinin belirsiz olması, belirsizlikler nedeniyle karmaşık sorunlarla mücadelede birçok aktöre ihtiyaç duyulması, mücadele sürecindeki katılımcıların deney gibi basit ve geleneksel yöntemlerinin işlevsel olmaması (Uzun, 2020b) çok geniş bir kapsamı anlamayı gerektirmiştir. Bu kapsam alanına, göç, işsizlik, kayıt dışı istihdam, yoksulluk, afetler, kentsel dirençlilik, sürdürülebilirlik, ekolojik güvenlik, kentsel atıklar, iklim değişikliği, kentsel suçlar, terör, dezavantajlı grupların topluma kazandırılması gibi konular dahil edilebilir. Karmaşık sorunların çözümü, bir başka karmaşık sorunu ortaya çıkarabilir ve bu durum karmaşık sorunların kapsamının genişlemesinin nedenidir.

Göç sorunu, en açık tanımıyla bireylerin bir yerden başka bir yere değişim hareketini gerçekleştirmesi (Karasu, 2021) gibi görünse de beraberinde birçok sorun getirmektedir. Göç sorununun hiçbir zaman bütünüyle çözümlenemeyecek olması ve kendisiyle birlikte birçok sorunu içerisinde barındırması onu karmaşık sorunların kapsamına dâhil etmiştir. *İşsizlik sorunu*, göç sorununun ve uygulanan istihdam politikalarının etkisiyle oluşabilmektedir. Örneğin bölgeye gelen göçmenlerin iş bulamamaları, ekonomik anlamda bölgeye uyum sağlayamamaları ya da bölgedeki yerel halkın göçmenler nedeniyle ekonomik sorunlar yaşamaları işsizliği doğuran nedenler arasındadır. İşsizlik sorunu, dünyada tamamen çözüme ulaşamayacak bir sorun olması nedeniyle karmaşık sorunların kapsamına alınabilir. Sosyal denetimlerin dışına çıkarılan ve vergilendirilme kapsamının dışında bırakılan *kayıt dışı istihdam* (Korkmaz vd., 2003) da bir karmaşık sorundur. Kayıt dışı istihdam, işverenlerin ekonomik çıkarlarını koruma iç güdüsü ile yasadışı olarak gerçekleştirmeleri ve çözümünün kesin bir sonuca varamayacak olması nedeniyle karmaşık sorunlar kapsamında değerlendirilebilir. Kayıt dışı istihdamın ve işsizliğin ortaya çıkarttığı karmaşık sorunlardan biri olan *yoksulluk*, bireylerin barınma, sağlık, eğitim gibi birçok temel ihtiyacını karşılayamamasıdır. Yoksulluk sorunun, belirsizliğini eski zamanlardan beri koruması ve değişken yapısı ile karmaşık sorunların kapsamında değerlendirilebilir (Çolak, 2021). Yoksulluk sorunu, karmaşık sorunların tek bir çözümünün olmayışı ve nihai çözümlerle sonuçlandırılmayışı özelliklerini bünyesinde barındırmaktadır.

Kentsel suçlar, bireylerin gasp, kapkaç, yaralama gibi eylemleri gerçekleştirmesidir ve çoğu zaman işsizlik ve yoksulluk olgularının yansıması olarak ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle, içerisinde bizzat karmaşıklığı barındıran kentsel suçlar, karmaşık sorunlar içerisinde değerlendirilebilir. Kentsel suçların daha kapsamlı hali olan *terör sorunu*, iletişim, ulaşım ve teknolojinin gelişmesiyle uluslararası boyuta taşınmış ve artmıştır (Ayas & Avaner, 2021). İnsanlığın varlığından bu yana terör olaylarının devam ediyor olması, terörü karmaşık sorunlar özelinde değerlendirmeyi gerektirmiştir.

Afetler, bireyleri maddi ve manevi anlamda zarara uğratmaları, bireylerin afetlerin oluşumunu engellemeyişi gibi nedenlerden dolayı karmaşık sorunların kapsamında yer alır. *Kentsel dirençlilik*, kentin afetlere ve risklere hazırlıklı olması demektir (Şengün, 2021). Afet

sorunu ve kentsel dirençlilik, afetlerin doğada kendiliğinden var olması ve var olmaya devam edecek olması sebebiyle karmaşık sorunların kapsamındadırlar.

Bireylerin, doğal kaynakları doğru kullanmaması, bilinçsiz tüketimin oluşması (Meydan Yıldız, 2021), bu alanda mücadeleyi ve sürdürülebilirlik kavramını ortaya çıkarmıştır. Bilinçsiz tüketimin beraberinde getirdiği sonuçlarla mücadele edilebilir nihai bir çözüme ulaşılmamasının mümkün olmaması nedeniyle *sürdürülebilirliği sağlama*, karmaşık sorunların kapsamında değerlendirilmektedir. Sürdürülebilirliğin sağlanması, ekolojik güvenliği sağlamak adına işlevseldir. *Ekolojik bozulma*, kara, hava ve su gibi alanlarda gerçekleşebildiği için kapsamı oldukça geniştir ve bu kapsam dâhilinde mücadele daha zor hale gelmektedir. Karmaşık sorunların geleneksel yöntemler ile çözüm bulunamayacağı, yeni yöntemler ile sadece mücadele edilebileceği ve mücadele için birçok aktörün gerekliliği özelliklerini ekolojik bozulmanın bünyesinde barındırması, bu sorunun karmaşık sorunların kapsamında yer aldığını kanıtlamaktadır (Karakaş Ulusoy, 2021). Çevresel anlamda bir başka karmaşık sorun atıklardır. Atıklar ile mücadele etmek hem ekolojik güvenliğin korunması hem de sürdürülebilirliğin sağlanması adına önemli olup buradan hareketle birçok karmaşık sorunun kendi aralarında bağlamsal bir ilişkiye sahip oldukları görülmektedir. *Kentsel atıklar* ile mücadelede tek aktörün mücadelesi yetersiz kalabileceği için hem kamusal örgütlerin hem de bireylerin harekete geçmesi ve toplumda bu alanda öncülük edecek kurumlar ya da bireylerin olması son derece önemlidir (Bilgili, 2021). Kentsel atıkların hem aktörler açısından hem de kapsadığı alanın genişliği açısından değerlendirme yapıldığında ve tüketim faaliyetinin devam edeceği bilindiğinde, çözüm için verilen mücadelenin hiç bitmeyeceği görülmektedir. Sonuçları tüm dünyayı etkilediği için süper karmaşık sorun olarak nitelendirilen *iklim değişikliği*, afetlerin meydana gelmesi, ekolojik güvenliğin bozulması gibi birçok karmaşık soruna sebep olmaktadır. Özellikle iklim değişikliği ile mücadelede birçok aktöre ihtiyaç duyulması, onu karmaşık sorunların alanına dâhil etmiştir. Bununla birlikte karmaşık sorunlar, kurumlar ve çevrenin yanı sıra insanları da etkilemektedir. Her alanda toplumun normal hayat seyrine entegre olmakta zorlanan (Aykurt Yıldırım, 2020) *dezavantajlı grupların topluma kazandırılması*, bu duruma örnektir. Dezavantajlı grupların toplumda var olması, toplumla entegrasyonlarının sağlanma mücadelesi, dezavantajlı grupların ekonomik, sosyal ve benzeri birçok açıdan yaşamlarını sürdürmelerinin gerekliliği gibi nedenlerden dolayı bu alanda verilen mücadeleler, karmaşık sorunların kapsamına dâhil edilebilir.

Başarısızlık nedenleri, bilgi eksikliği, siyasi çıkarların öncelenmesi, geleneksel hiyerarşik yöntemlerin uygulanması ve yeterli paydaş katılımının sağlanamaması olan karmaşık sorunlarla (Erdem & Ersavaş Kavanoz, 2021) mücadele etmenin mümkün olmadığı görüşünün aksine son zamanlarda, birçok strateji önerilmiştir (Conklin, 2006). Örneğin Roberts (2000), karmaşık sorunlarla mücadelede az sayıda çözüm gücüne sahip tarafların, çözüme odaklanarak sorunu ortadan kaldırmak istemeleri (otoriter strateji), sayıca fazla olan tarafların iş birliği içerisinde soruna odaklanarak sorunu ortadan kaldırmak istemeleri (iş birlikçi strateji) ya da mücadele gücüne sahip tarafların, rekabet ortamını sağlayarak yarattıkları çözüm girişimleri ile sorunla mücadeleye odaklanmaları (rekabetçi strateji) değerlendirmesiyle, karmaşık sorunlarla mücadeleyi, otoriter, iş birlikçi ve rekabetçi stratejiler olarak sınıflandırmıştır (Roberts, 2000).

Karmaşık sorunlarla mücadelede en güncel ve önemli stratejiler iş birlikçi stratejileridir. Karmaşık sorunlar, birçok çerçeveye, belirsiz değişikliklere, değişen gündemlere ve mücadele

sürecinde durgunluğa sahip olduğundan yönetişimin yeteneklerinden iş birliğine ihtiyaç duymaktadırlar (Termeer vd., 2015). İş birliğinin taraflarının bireysel olarak hareket ettiklerinde başarabileceklerinden daha fazlasını kolektif olarak hareket ettiklerinde başarabilecekleri ilkesine dayanan iş birliği (Roberts, 2000), çok düzeyli ve çok sektörlü aktörleri içeren karmaşık sorunların karmaşıklığını ve belirsizliğini tanımanın bir yoludur (Lag Reid & Rykkja, 2015). Bununla birlikte, karar alıcı ve uygulayıcılar için iş birliğinde önemli olan, ağı oluşturma noktasından ziyade ağı yürütebilmek ve ağ içerisinde kurumsal, yönetsel ve profesyonel yetenekleri barındırabilmektir (Dawes vd., 2009). Burada karmaşık sorunların farklı yorumlarının tartışılmasında ve çözümünde iş birlikçilerinin birbirlerinin pozisyonlarını iyi anlamaları (Camillus, 2008) oldukça önemlidir. Alford ve Head'in (2017) karmaşık bir sorunun bilinilmesi ve bu bilginin herkes tarafından paylaşılması veya herkesin bu bilgiye erişebilmesi noktasında iş birlikçilerin arasında çıkar çatışmasının olmayıp gücün eşit dağıtıldığı durumlarda, karmaşık sorunlarla mücadelenin daha iyi olacağı varsayımı, bu durumu destekler niteliktedir. Bunlara karşın iş birliği stratejisinin de dezavantajları bulunmakta, sorunun dinamik oluşunun getirdiği sürekli değişen koşullar, ortak eylemde bulunmayı zor hale getirebilmektedir (van Bueren vd., 2003).

3. Yerel Diplomasi

İkinci Dünya Savaşı sonrasında ulus devletlerin, diğer devletlerin farklı birimleri ile ilişki kurmaya çalışması (Zelinsky, 1991) ile başlayan karşılıklı ilişkileri düzenleme çabaları, 1980 ve sonrasında tüm dünyayı etkisi altına alan küreselleşme ile daha da yoğunlaşmıştır (Yücel Batmaz, 2016). Yerel diplomasi, geniş anlamda özerk bölgeler, eyaletler, kentler ve bu kentleri kapsayan yerel yönetimlerin uluslararası alandaki faaliyetleri iken özel anlamda ise yerel birimlerin, en temelde de belediyelerin, uluslararası faaliyetlerde bulunmalarıdır (Ersavaş Kavanoz & Erdem, 2022). Geçmişten bugüne gelene kadar yerel yönetimlerin uluslararası alanda gerçekleştirdikleri faaliyetleri tanımlamak için birçok kavram kullanılmıştır. Bunlara örnek olarak, paradiplomasi (paradiplomacy), ulus-altı dış politika (subnational foreign policy), yerel dış politika (local foreign policy), belediyelerin dış politikası (foreign policy of municipalities), kent diplomasisi (city diplomacy), mikrobölgesellik (micro-regionalism) (Demirtaş, 2016) ve benzeri kavramlar verilebilir.

Yerel diplomasi faaliyetleri "küresel düşün, yerel hareket" düşüncesi (Yurtoğlu Pek, 2022) ile belediyeler tarafından uluslararası birlikler kurma, kurulan uluslararası birliklere üye olma, kardeş kent ilişkileri kurma (Batal & Tuğlu, 2018), uluslararası ziyaretler gerçekleştirme, uluslararası projeler yapma, uluslararası yardımlar ve benzeri araçlar ile gerçekleştirilmektedir. Yerel diplomasi faaliyetleri, her kent özelinde farklı nedenler ve sonuçlar barındırmakla birlikte hem yerel yönetimlerin hem de merkezi yönetimlerin küreselleşen dünyaya ayak uydurmalarına yardımcı olmuştur. Dünyada bunun birçok örneği bulunmaktadır. Örneğin, yerel diplomasi faaliyetleri Hindistan'ın Mumbai kentini uluslararası ticaret merkezi haline getirirken Kalküta kentini ise uluslararası kültürel bağların kurulduğu bir kavşak haline getirmiştir. Hindistan bu doğrultuda yerel diplomasi araçlarından kardeş kent ilişkilerini ve uluslararası kuruluşlara katılımı kullanmıştır (Nayak, 2023, ss. 119-136). Aynı şekilde Güneydoğu Asya kentleri, uluslararası ilişkilerini yürütecek birimler ile kentlerinin ve ülkelerinin kalkınmasını sağlamak,

kültürel ve tarihsel iş birlikleri gerçekleştirmek, çevre sorunları başta olmak üzere kentlerinin karşılaştığı sorunlar ile baş etmek gibi amaçlarla uluslararası ziyaretler, uluslararası etkinlikler, çok katılımcılı ağlar ve çalışma grupları kurabilecekleri uluslararası kuruluşlara üyelikler ve benzeri yerel diplomasi araçlarını kullanmışlardır (Wu, 2020, ss. 17-30). Belçika ve Hollanda'nın arasında bulunan Flaman bölgesindeki kentlerden biri olan Flanders ise küçük ölçekli bir kent olmasına rağmen ekonomik amaçlarla kentlerin girişimciliğini ön plana çıkarmış, bu alanda uluslararası kuruluşlara katılımı önemsemiştir (Koelemaij & Derudder, 2022, ss. 435-449). Polonya, ülke yönetimi olarak kentlerin yerel diplomasi faaliyetlerini AB'ndeki konumunu güçlendirmek ve kendi dış politikasını desteklemek adına önemli görmüştür. Özellikle Polonya'nın ülkenin tanınırlığını arttırmaya verdiği önem, turizm ve kültür bakanlıkları, daire başkanlıkları gibi kent kurumlarının altında uluslararası ilişkiler ile ilgilenen ofisler kurmasında görülebilir (Studzieniecki, 2015, ss. 342-364). Türkiye'de ise yerel yönetimlerin uluslararası alanda, yerel diplomasi araçlarını kullanarak faaliyetler gerçekleştirmelerinin öne 1985 yılında imzaya açılan ve 1988 yılında yürürlüğe giren Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik şartı ile açılmıştır.

Kardeş kent uygulamaları, dünya kentleri arasında resmi ya da gayri resmi (Jayne vd., 2011), uluslararası boyutta kültürel, ekonomik ve benzeri alanlarda, karşılıklı olarak dostane ilişkiler kurmak (Oktay, 2014) için yapılan anlaşmalardır. Zelinsky (1991), kardeş kent kavramının İkinci Dünya Savaşı sonrası ulus devletlerin savaşa eğilimlerinin dengelenmesi için ortaya çıkan sivil bir diplomasi aracı olduğunu belirtmiştir (Zelinsky, 1991). Dış kaynağa ihtiyaç duymadan, karşılıklı çıkar ve iş birlikleri için kurulan kardeş kent ilişkileri (Tjandradewi & Marcotullio, 2009) kuran yerel yönetimlerin amaçlarını gerçekleştirme noktasında yakınlaşmaları, karşılıklı olarak kalıcı ilişkiler kurulmasına sebep olabilir (Oktay, 2014). Kardeş kent ilişkilerinin karşılıklı öğrenmeyi desteklemesi, bu ilişkilere taraf olan kurumların, bireylerin ve genel anlamda ülkenin gelişimine katkı sağlayacaktır. Bu katkılar, tarafları memnun ettikçe (Gezici & Kocaoğlu, 2018) daha fazla ilişkiler kurulmak istenecek ve bu ilişkiler, olumlu anlamda gelişmelere sebep olacaktır. Bu ilişkilerin sürekliliğinin sağlanamamasının en temel nedeni, seçimle iş başına gelen yerel yönetimlerin liderlerinin, kendi personel kadrosuyla ve kendi hedefleri doğrultusunda sürekli strateji değiştirmesi olarak gösterilebilir (Erdem & Ersavaş Kavanoz, 2021). Bu alanda yerel yönetimler, diplomasi faaliyetleri ile ilgilenen özel birimler kurabilirler. Kurulan bu birimlerde önemli olan, personelin niteliğidir. Personelin hem ilgili alanda eğitim almış olması hem de yabancı dil bilmesi, kardeş kent ilişkisinden maksimum verimi almak adına gereklidir (Akman & Akman, 2017).

Yerel yönetimler, uluslararası alana giren sorunların çözümü, kamu hizmetlerinin etkin bir şekilde verilebilmesi, deneyim aktarımının beraberinde getirdiği iş birliği, yönetim çağının getirdiği özellikleri kullanmak ve bu özelliklerin sürekliliğini sağlamak adına *uluslararası kuruluşlara* üye olabilirler (Tuzcuoğlu vd., 2020). Üyeliklerin ana amacı, iyi kaynaklara sahip uluslararası kuruluşlarla iletişimde olmak (Erdem, 2021) ve bu iletişimin kentler için etken olan politikalarını değerlendirilmektir. Yerel yönetimlerin uluslararası kuruluşlara üyeliklerinin altında; kurumsal yapılarının güçlenmesi, personellerin uluslararası standartlarda kendilerini geliştirmeleri, uluslararası fonlara erişim sağlanması, yerel ekonominin benzeri yollar ile güçlenmesi (Batal & Tuğlu, 2018) ve lobi faaliyetlerine zemin hazırlayarak kentin tanınırlığını artırma (Yücel Batmaz, 2016) gibi amaçlar yatmaktadır.

Uluslararası etkinlikler, özellikle kültürel içeriği yoğun olan festivaller, aynı duyguları paylaşan insanları (Nalçinkaya, 2021) ya da farklı duyguları anlamak isteyen kültürleri bir araya getirmektedir. Yerel diplomasi adına gerçekleştirilen bu faaliyetler, kentin uluslararası alanda görünürlüğünü arttırmaya yardımcı olmaktadır (Ersavaş Kavanoz & Erdem, 2022). Yerel yönetimler, uluslararası etkinlikleri, kültürel alanın yanı sıra karmaşık sorunlarla mücadele amacıyla karmaşık sorun özelinde kongre, çalıştay ve benzeri etkinlikler düzenleyerek de gerçekleştirebilir. Bununla beraber yerel yönetimler karmaşık sorunlarla mücadelede farklı kurumlar ile iş birliği içerisinde projeler gerçekleştirebilirler. Yerel yönetimler, yer aldıkları *uluslararası projelerden* bilgi, tecrübe, fon ve en önemlisi karmaşık sorunlarla mücadele edebilme gibi kazanımlar sağlamaktadırlar. Özellikle Türkiye'nin 2005 yılında müzakerelerine başladığı AB, bu projeler için fonlar sağlamaktadır (Ersavaş Kavanoz, 2020). Bir başka yerel diplomasi aracı olan *uluslararası yardımlar*, yerel yönetimlerin, olası afet durumları ya da kentlerin herhangi bir sorununda karşılıklı yardımlaşma amacıyla ve bazı durumlarda merkezi yönetimlerden dahi önce gerçekleştirdikleri faaliyetlerdir (Demirtaş, 2016). Bu durum, yerel yönetimlerin diplomasi faaliyetlerinin sınırları aşmasını kanıtlar niteliktedir. Sonuç olarak yerel diplomasi faaliyetleri uluslararası alanın bir parçasıdır (Tuzcuoğlu vd., 2020). Yerel yönetimler, yaptıkları bu faaliyetler ile uluslararası alanda kendilerini, ülkelerini temsil etmekte ve karmaşık sorunlarla mücadele edebilmektedirler.

3.1 Araştırma: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin Karmaşık Sorunlarla İlişkisi Bağlamında Yerel Diplomasi Faaliyetleri

3.1.1 Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Araştırmanın amacı, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin yerel diplomasi faaliyetlerinin karmaşık sorunlarla mücadeledeki yerini anlamaktır. Bu nedenle araştırma Kocaeli kenti kapsamında gerçekleştirilmiştir. Araştırmada Kocaeli kent yönetiminin 2010- 2022 yılları arasında gerçekleştirdiği yerel diplomasi faaliyetleri incelenmiştir. Büyükşehir belediyeleri 1982 anayasasının 127. maddesindeki "büyük yerleşim yerlerinde özel yönetim biçimleri oluşturulabilir." hükmüne dayanılarak 1984 yılında kurulmaya başlanmıştır. 1993 yılında çıkarılan 504 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, İzmit, Antalya, Mersin ve Samsun büyükşehir belediyesi olmuştur. 2004 yılında 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 2005 yılında 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun çıkarılmasıyla İstanbul ve Kocaeli'nde büyükşehir belediye sınırlarının il mülki sınırlarına genişletilmiştir. Böylece 1993 yılında İzmit Büyükşehir Belediyesi ile başlayan büyükşehir olma süreci, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi olma ile tamamlanmıştır (Bingöl vd., 2013). Günümüzde Kocaeli, Marmara Bölgesi'nin doğusunda, 40°31'-42°42' paralelleriyle 29°22'-31°22' meridyenleri arasında, TÜİK 2022 verilerine göre 2.079.072 nüfusu, 3397 km² yüzölçümü ve 12 ilçe belediyesi (TÜİK, 2022) ile belediyecilik faaliyetlerini yürütmektedir.

3.1.2 Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada ilk aşamada Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin doküman incelemesi gerçekleştirilerek 2010-2022 yılları arasında yürütülen yerel diplomasi faaliyetleri tespit edilmiştir. Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin meclis tutanakları, belediyenin resmi internet sitesi,

bulunan faaliyetler ile ilgili diğer kurumların resmi sayfaları, Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığının dokümanlar sayfası da incelenmiştir. Yerel diplomasi faaliyetleri literatürde tespit edilen uluslararası projeler, uluslararası etkinlikler (Erdem & Ersavaş Kavanoz, 2021), kardeş kent ilişkileri, uluslararası kuruluşlar, uluslararası ödüller ve benzeri faaliyetler olmak üzere türlerine göre sınıflandırılmıştır. Sonrasında söz konusu yerel diplomasi faaliyetleri karmaşık sorun olarak kabul edilebilecek sorun türleri ile ilişkilendirilmiştir. İkinci aşamada, doküman incelemesi sonuçlarına dayanarak mülakat tekniği ile başta Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin yerel diplomasi faaliyetleri ile ilişkili birimleri olmak üzere yürütülen faaliyetlerin paydaşı da olan Kocaeli Üniversitesi ve Yalova Üniversitesi'nden ilgili kişilerle de görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Mülakat tekniği, araştırılan konu ile ilgili daha çok ayrıntıya ulaşılma ve yüz yüze görüşmeler sağlayarak araştırmanın konusunun derinlemesine anlaşılmasını (Tekin, 2006) sağlamak için kullanılmıştır. Görüşmelerde Kocaeli Büyükşehir Belediyesi (KBB)'nin yerel diplomasi faaliyetleri incelenerek karmaşık sorunlarla ilişkili olarak yürütülen yerel diplomasi faaliyetlerinin nasıl yürütüldüğü anlaşılmaya çalışılmıştır. Çalışmada katılımcılar, numaralandırılarak verilmiştir.

Tablo 1

Mülakat Gerçekleştirilen Katılımcılar

Mülakat Gerçekleştirilen Katılımcıların Mesleği	Mülakat Gerçekleştirilen Katılımcılar
Dış İlişkiler Birimi Personeli	Katılımcı 1
Dış İlişkiler Birimi Personeli	Katılımcı 2
Bilişim Teknolojileri Birimi Personeli	Katılımcı 3
Afet İşleri Dairesi Başkanlığı Personeli	Katılımcı 4
Çevre ve Kontrol Birimi Personeli	Katılımcı 5
Akademisyen	Katılımcı 6
Akademisyen	Katılımcı 7

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

3.1.3 Araştırmanın Bulguları

Yerel yönetimler, karmaşık sorunlarla mücadelede birçok strateji kullanabilirler. Kullandıkları stratejilerden biri de uluslararası alanda gerçekleştirdikleri yerel diplomasi faaliyetleridir. Bu başlıkta, ikinci başlıkta açıklanan yerel diplomasi araçlarının kullanımı, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin karmaşık sorunları çözmek adına gerçekleştirdiği faaliyetler özelinde değerlendirilecektir. KBB'nin bu faaliyetleri, büyük oranda 2005 yılında kurulan Dış İlişkiler Birimi tarafından gerçekleştirmiştir. Bunun yanı sıra farklı birimler ile eşgüdümlü ve koordineli bir şekilde çalışmalar gerçekleştirdiği de mülakat görüşmesi sırasında tespit edilmiştir.

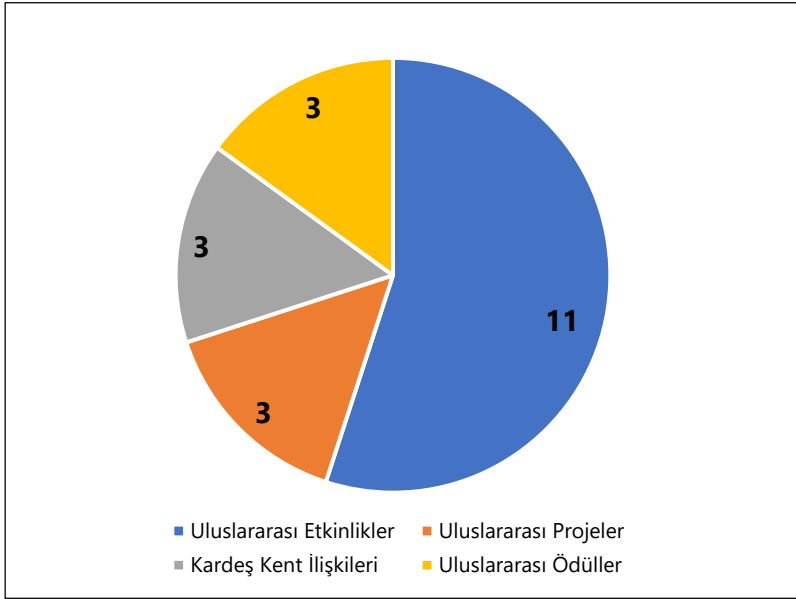
KBB'nin yerel diplomasi faaliyetlerini, dezavantajlı grupların hayata entegrasyonu, göç sorunu, iklim değişikliği ile mücadele, kentsel atıklar ile mücadele, ekolojik güvenliği sağlama, kentin sürdürülebilirliğini sağlama, kentin dirençliliğini artırma, afetle mücadele, kayıt dışı istihdamla mücadele, terörle mücadele, salgın hastalıklar başta olmak üzere sağlık sorunları ile mücadele ve benzeri konularda çözüm bulma adına gerçekleştirdiği doküman incelemesi sonucu tespit edilmiştir.

3.1.3.1 Afetle Mücadele ile İlişkisi Bağlamında Yerel Diplomasi Faaliyetleri

Karmaşık sorunlardan biri olan *afetle mücadele*, merkezi yönetimin olduğu kadar yerel yönetimlerin de görev kapsamında yer almaktadır. Hatta hizmete yakınlık ilkesi gereği yerel yönetimlerin bu mücadelede daha aktif olmasının önemli olduğu değerlendirilebilir. Afetlerle ilişkisi bağlamında KBB'nin yerel diplomasi faaliyetleri, uluslararası etkinlikler, uluslararası projeler, kardeş kent ilişkileri ve uluslararası ödüllerdir. Kocaeli coğrafi konumu nedeniyle fay hattı üzerinde yer aldığı için doğal afetlerden olan depreme karşı önlem alması zaruridir. KBB, afetle mücadele alanında yerel diplomasi araçlarını aktif olarak kullanmıştır (Bkz. Grafik 1; Ek 1).

Grafik 1

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin 2010-2022 Yılları Arası Afetle Mücadelede Gerçekleştirdiği Yerel Diplomasi Faaliyetleri

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

KBB, afetle mücadele alanında, yerel yönetimlerin en çok başvurdukları yerel diplomasi faaliyetlerinden biri olan kardeş kent ilişkilerini aktif olarak kullanmış ve toplamda sekiz adet gerçekleştirdiği kardeş kent ilişkilerinin üçünü afetle mücadele alanında gerçekleştirmiştir. KBB'nden Katılımcı 1'in

Deprem, Almanya/Kassel ile kardeş kent olmamızın en önemli sebeplerinden biriydi. Çünkü depremden sonra yetim kalan çocuklar için çok büyük ve çok modern bir yetimhane kurdular. Ayrıca Kocaeli itfaiyesine de malzeme ve teçhizat yardımları oldu. Hala şuan itfaiyeler birbirleriyle iletişim halindedir. Afet yönetimine dair hem Kassel ile hem de Amsterdam'la etkileşim içerisindeyiz (Katılımcı 1)

ifadesi, kurulan kardeş kent ilişkilerinin karmaşık bir sorun olan afetlerle mücadeledeki önemini vurgular niteliktedir. Bu ifadeler ile hem afet anı eğitimleri hakkında bilgi alışverişinde bulunulmasının hem de afet sonrası dayanışma içerisinde bulunulmasının önemi vurgulanmıştır.

KBB'nin afetle mücadelede etkin olarak kullandığı bir diğer yerel diplomasi türü uluslararası etkinliklerdir. Son 60 yılda doğal afetlerin 2/3 oranında deprem nedeniyle, 1/3 oranında ise

diğer afetler nedeniyle meydana geldiğinin bilinmesi (Şanlı vd., 2021) ve Kocaeli'nin deprem bölgesi içerisinde yer alması sonucu KBB, afetle mücadelede on bir uluslararası etkinlikte yer almıştır. Etkinliklerin sekiz tanesine ev sahipliği yapmıştır. Gerçekleştirilen bu etkinlikler, KBB'nden Katılımcı 4'ün

Uluslararası Deprem Gerçeği Çalıştayı adında çalıştaylar gerçekleştirdik. Bu çalıştayların yapılmasının nedeni kurumların, vatandaşların bilgilendirilmesi. Uluslararası alanda katılımın sağlanmasında karşılıklı tecrübe aktarmak için çok önemli. Dünyanın birçok yerinden de bu çalıştaylara bilim insanları geldiler. Kendi ülkelerindeki afet zararlarını azaltmaya yönelik şehircilik çalışmalarını, erken uyarı veya eğitim ile ilgili bilgilerini dinledik. Onlarla bağlantılar da kurduk bu çalıştaylar eliyle. Eğitim çalışmaları için bize yardımcı oldular. Bu çalıştaylardan sonra bu bilgilerin yer aldığı kitapçıklar hazırlandı. Ve bu kitapçıklar halkın da bilinçlenmesi adına halka dağıtıldı. Genelde üniversiteler bu alanda daha aktifler. Depremler ile ilgili sempozyumlar düzenliyorlar ve biz belediye olarak bu çalışmalara da destek sağlıyoruz (Katılımcı 4)

ifadesinde olduğu gibi alanında uzman katılımcıların karşılıklı bilgi alışverişi gerçekleştirmesi ve halkın afetler konusunda bilinçlendirilmesi amaçlarıyla yapılmıştır. Bu nedenle KBB'nin 2016-2019 yılları arasında düzenli olarak gerçekleştirdiği "Uluslararası Deprem Çalıştayı" halka açık yapılmıştır. Halkın katılımının fazla olmaması, küresel çağın bir getirisi olarak farkındalığın dijital ortamdaki artırılmasını gerekli kılmıştır (Özdemir & Şahinöz, 2022). KBB, farklı ülkelerle afet anı ve afet sonrası için eğitim çalışmaları gerçekleştirmiştir. Afetle mücadele alanında gerçekleştirilen etkinliklerde süreklilik sağlanmış, çalıştaylar halkı afetle mücadelede bilinçlendirmek için düzenlenmiştir. Afetle mücadelenin en önemli etkinlikleri ise afet anı ve sonrası için farklı ülkeler ile gerçekleştirilen eğitim çalışmalarıdır.

KBB'nin afetle mücadelede uluslararası projeleri, Afet İşleri Daire Başkanlığı'nın yeni kurulmuş olması sebebiyle, uluslararası etkinliklere göre daha az aktif kullandığı tespit edilmiştir. Bununla beraber gelecek dönemlerde uluslararası projelerin, birimin de kurulmasının etkisiyle, daha fazla gerçekleştirileceği mülakat görüşmeleri sonucu tespit edilmiştir. KBB'nden Katılımcı 4'ün

Planlarımızı yaparken de Sendai Afet Risk Azaltma Çerçevesini baz alarak planlar yapıyoruz. Afet zararları azaltma, afet Yönetimini güçlendirme ve afet eğitimleri konusunda uluslararası çerçeve planlarını da takip ediyoruz. 2018 yılında Kocaeli olarak BM'nin 'Şehirleri Dirençli Hala Getirmek' isimli çalışmasına da üye olduk. Birimiz kurulduktan sonra uluslararası alanda daha aktif olmaya başladık (Katılımcı 4)

ifadeleri, bu durumu destekler niteliktedir. Bunların yanı sıra KBB, afetle mücadele alanında en çok eğitim projelerine yer vermiş ve bu projeler ile afet anı ve sonrası müdahalede aktif olmayı amaçlamıştır. Farklı ülkelerin itfaiyelerinin dâhil olduğu eğitim projelerinde, karşılıklı bilgi ve tecrübe aktarımı amaçlanmıştır. KBB'nin yerel anlamda da afetle mücadele alanında projeler gerçekleştirdiği ve gerçekleştirilen bu projelerin uluslararası alanda ödülleri aldığı doküman incelemesi sonucu tespit edilmiştir. Bu çalışmalardan biri olan, KBB'nin deprem araştırmalarının yapılması için yerel bir proje olarak kurulan sismolojik araştırma merkezi birçok kez, UCLG (Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı) tarafından birincilik ödülü almıştır.

Yerel yönetimler, kentleri olası felaketlere karşı dirençli hale getirmek konusunda asli sorumluluklara sahiptir. *Kentsel dirençliliği sağlamak*, afetleri önlemek adına önemli bir politikadır. Kocaeli'nin coğrafi konumu gereği deprem bölgesinde yer alması, KBB'nin kenti dirençli hale getirmede daha dikkatli çalışmasını gerektirmektedir. KBB, kentsel dirençlilik alanında uluslararası etkinliklerle ilişkisi bağlamında yerel diplomasi faaliyetlerinden sadece uluslararası etkinlikleri kullanmıştır. Bununla birlikte, genel olarak bakıldığında KBB'nin uluslararası etkinlikleri en aktif olarak kentsel dirençliliği sağlamada kullandığı doküman incelemesi sonucu tespit edilmiştir. KBB, kentsel dirençliliği sağlamak adına gerçekleştirdiği yirmi üç etkinliğin beş tanesine ev sahipliği yapmıştır. Gerçekleştirilen etkinliklerde planlama alanına önem verilmiştir. Bu önem, KBB'nden Katılımcı 1'in

Uluslararası yapılan etkinliklerde, öncelikle yerel ve/veya ulusal çalışma paydaşları ile yerel ölçeklerde öne çıkan benzer ihtiyaçların, fırsatların veya sorunların neler olduğu gözlemlenmiştir. Akabinde farklı ülkelerden yine mekânsal planlama ile ilgili farklı disiplinlerden uzmanlarla yapılan çalışmalar neticesinde kent planlamasındaki yenilikçi fikirler, yeni teknolojiler, kavramlar vasıtasıyla ihtiyaçların yerine getirilmesi, sorunların giderilmesine yönelik farklı bakış açıları ve tecrübeler edinilmiş nihayetinde bu edinimler uygulamaya geçirilmiştir (Katılımcı 1)

ifadesi ile değerlendirilebilir.

Etkinliklerde teknoloji fuarlarına fazlaca yer verilmiş kentsel dirençliliği sağlamak adına uluslararası alandaki yeni teknolojiler takip edilmiştir. Kentsel dirençlilik alanında uzman teknoloji firmaları, kişiler ve bu alanda öğrenim gören öğrenciler bir araya getirilerek geleceğin bilim insanları, kentsel dirençlilik alanında çalışmaya teşvik edilmeye çalışılmıştır. KBB'nden Katılımcı 3'ün

Teknofest etkinliklerini Kocaeli olarak daha çok öğrencilerin katılımı alanında önemsiyoruz. Uluslararası alanda şimdilik çok da fazla katılım olmuyor fakat bu etkinlikler, öğrencilerin katılan yabancı firmalardan bilgi edinmelerine de destek oluyor. Örneğin Teknofest etkinliklerinden biri Azerbaycan'da olmuştu. Öğrenciler bu etkinlikte yapılan çalışmalarını incelediler (Katılımcı 3)

ifadeleri bu durumu destekler niteliktedir. Genel olarak, kentsel dirençlilik alanında gerçekleştirilen uluslararası etkinliklerde karşılıklı bilgi alışverişine önem verilmiş ve alanın yeni teknolojilerinin takibi sağlanmıştır.

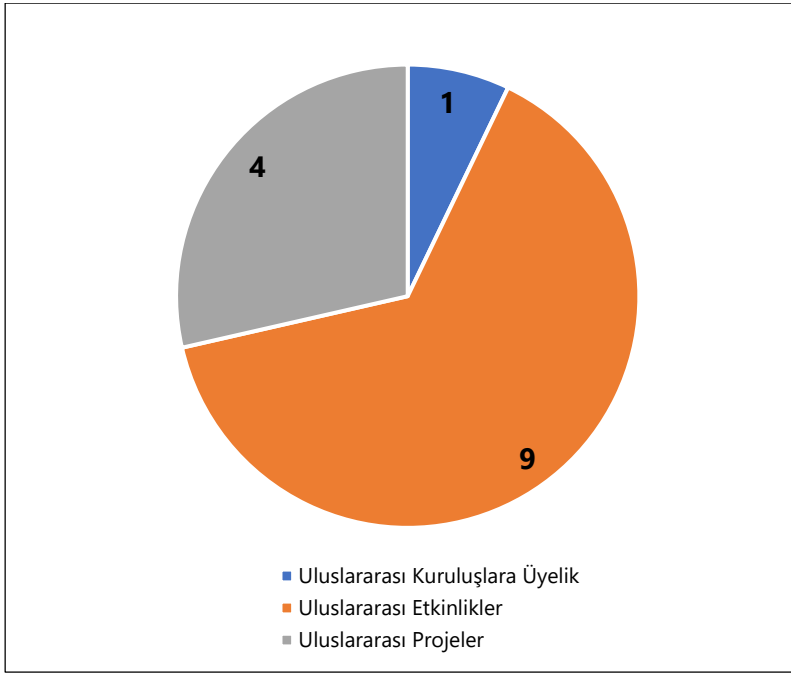
3.1.3.2 Çevre Sorunları ile İlişkileri Bağlamında Yerel Diplomasi Faaliyetleri

Kentsel dirençliliği sağlamak adına kenti sadece afetle mücadele alanında güçlendirmek yeterli değildir. KBB, çevre sorunları ile mücadelede sürdürülebilirliği sağlama, ekolojik güvenliği sağlama, kentsel atıklarla ve iklim değişikliği ile mücadele alanlarında yerel diplomasi faaliyetleri gerçekleştirmiştir. Kenti her alanda sürdürülebilir hale getirmek karmaşık sorunlarla mücadelede oldukça önemlidir. *Sürdürülebilirlik* konusunun uluslararası alanda öneminin giderek artması, kentin sadece yeşil alanlara sahip olmasının yeterli olmayıp aynı zamanda kentin akıllı sistemlere de sahip olması gerekliliği düşüncesini (Ercoşkun Yalçınar & Karaaslan, 2009) ortaya çıkarmıştır. KBB'nin kentin sürdürülebilirliğini sağlamak adına yerel diplomasi araçlarını aktif olarak kullandığı doküman incelemesi sonucu tespit edilmiştir (Bkz. Grafik 2; Ek

1). Gerçekleştirilen etkinlikler, çoğunlukla alanında uzman kişilerin bir araya getirilmesi ile karşılıklı bilgi ve tecrübe aktarımı amacıyla gerçekleştirilmektedir. Burada karmaşık sorunlarla mücadelede iş birliği stratejileri işlevseldir. Bu alanda gerçekleştirilen etkinliklerin yeni teknolojilerin takibi ile yerel yönetimler üzerinde sürdürülebilirlik adına bilinç yaratmak amaçları da vardır. KBB, sürdürülebilirlik alanında dokuz uluslararası etkinlikte yer almış, bu etkinliklerin dört tanesine ev sahipliği yapmıştır. Bu etkinlikler, çalıştay, zirve, sempozyum ve fuar kategorilerinde çeşitlendirilmiştir.

Grafik 2

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin 2010-2022 Yılları Arası Sürdürülebilirlik Alanında Gerçekleştirdiği Yerel Diplomasi Faaliyetleri

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

KBB, sürdürülebilirliği sağlamak adına tarımsal bölgelerde sulama sistemlerini iyileştirmek, ulaşımda daha çevreci yakıtlar tüketmek ve yenilenebilir enerji kaynakları üzerine çalışmalar yapmak amaçlarıyla dört uluslararası proje gerçekleştirmiştir. Bu projelerde AB'nin, farklı ülkelerin yerel yönetimleri, dernekleri ile iş birliği içerisinde çalışması ve projelerin sürdürülebilir projeler olması, konuya verilen önemi göstermektedir. Sanayi ve liman kenti olan Kocaeli'nin dikkat etmesi gereken atık türlerinden sera gazlarını önleme adına alınan önlemler, KBB'nden Katılımcı 1'in

Ulaşım alanında toplu taşıma araçlarında yakıt tipini değiştirerek sera gazı ve diğer zararlı gazların salınımını kontrol altına almaya çalıştık. Örneğin SKUP Projesi bizim için önemli çünkü bizim burada bir gemimiz vardı. Dizel yakıtla çalışıyordu. Biz bu proje ile birlikte ona elektrikli motor takarak onu daha yeşil bir kullanıma dönüştürdük (Katılımcı 1)

ifadelerinden anlaşılmaktadır. Bununla birlikte fosil yakıtların alternatifi olan yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı, sürdürülebilirlik ile mücadelede alternatif bir yoldur (Koç & Kaya, 2015).

KBB, Yalova Üniversitesi, İzmit Atatürk Endüstri Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, İspanya, Litvanya ve Yunanistan'dan farklı kurumlar ile iş birliği içerisinde gerçekleştirdiği 'Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Adaptasyon Projesi (ALPER)' isimli proje ile çalışmalar yapmıştır. Projenin amacı ve işleyişini anlamak adına Yalova Üniversitesi'nden Katılımcı 7'nin

ALPER Projesi daha önce İspanya'da yapılan bir projenin transfer projesidir. İspanya'da yapılan proje daha çok yenilenebilir enerji alanında personel eğitimleri şeklinde idi. Biz bu projeyi inceleyerek kendi ülkemize modifiye etmeyi amaçladık. Biz bu projeyi modifiye ederken eğitimcilerin eğitimi şeklinde bir uygulama düşündük. Bu nedenle Atatürk Endüstri Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde bir bölüm açıldı. Açılan bu bölümün ders programlarını, İspanya'da yerinde incelemeler yaparak oluşturduk. Bizim bu alanda hazırladığımız müfredat şuan Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından hala kullanılmaktadır (Katılımcı 7)

ifadeleri dikkate değerdir. Bu proje ile liselerde yenilenebilir enerji çalışmaları tabandan yayılarak ilerletilmek istenmiştir. Bununla birlikte KBB, sürdürülebilirlik alanında gerçekleştirilen dokuz etkinliğin dördüne ev sahipliği yapmıştır. Yapılan etkinliklerin amaçlarına bakıldığında tarım ve ulaşım alanında sürdürülebilirliğe önem verildiği tespit edilmiştir. Bu alanlarda gerçekleştirilen uluslararası etkinlikler, yeni teknolojileri sürdürülebilir hale getirmek, sürdürülebilirlik alanında farkındalık yaratmak ve kaynakların verimli kullanılması amacıyla alternatif seçeneklerin değerlendirilmesi açısından önemlidir. Bunların yanı sıra KBB'nin, sürdürülebilirliği sağlamak ve kentin ulaşım sorunlarını çözmek adına Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği'ne üye olduğu doküman incelemesi sonucu tespit edilmiştir. KBB'nden Katılımcı 1'in

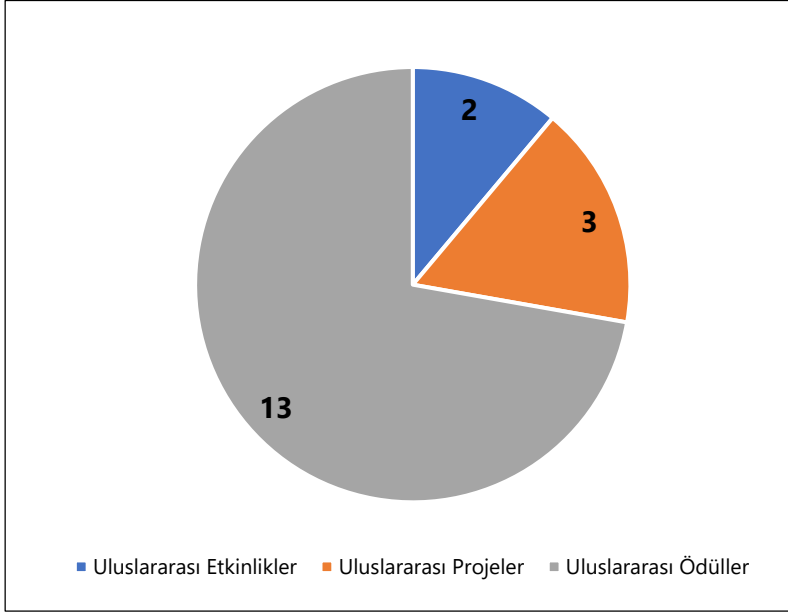
UITP sürdürülebilirliğe önem veriyor. Biz de öyle. Biz üyelikten sonra araştırmalar yaparak, bir çok toplu taşıma aracıda yakıt türünü değiştirdik. Hava kirliliğini en az düzeye indirecek yakıtlar kullanmayı tercih ediyoruz. Tramvayın devreye girmesi de önemli oldu. Birlikten öğrendiklerimiz, kendi araştırmalarımız, dünyadaki diğer örnekleri incelememiz ile kendimizi bu alanda güncellemeye çalışıyoruz (Katılımcı 1)

ifadeleri, kuruluşun yerel yönetim üzerindeki olumlu etkisini ve KBB'nin bu alandaki yenilikleri takip ettiğini göstermektedir.

Sürdürülebilirliğin sağlanamadığı durumlarda meydana gelecek çevre sorunları, karmaşık bir sorun olan *ekolojik güvenliğin bozulması* kapsamında incelenebilir. Kocaeli, iki denize kıyısı olan ve iki bölgesinde tarım faaliyetleri yürüten bir kent olarak farklı ekosistemleri bünyesinde barındırmaktadır. Bu sebeple kentin ekolojik güvenliğinin korunması ayrıca önemlidir. KBB, bu alanda uluslararası incelemelerde bulunarak ve bu incelemeleri yerel faaliyetlerde uygulayarak faaliyetler gerçekleştirmiştir (Bkz. Grafik 3; Ek 1).

Grafik 3

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin 2010-2022 Yılları Arası Ekolojik Güvenliği Sağlamada Gerçekleştirdiği Yerel Diplomasi Faaliyetleri

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

KBB, ekolojik güvenliği sağlamak adına 2010-2022 yılları arasında iki uluslararası fuara katılmıştır. Bu etkinliklerin ortak amaçlarının ekolojik güvenliği sağlamak ve bu alandaki teknolojik gelişmeleri yakından takip etmek olduğu doküman incelemesi sonucu tespit edilmiştir. Ekolojik güvenliği sağlama, sonuçları yerel alanda kalmayıp tüm dünyayı etkilediği için AB, BM gibi önemli kuruluşların yerel yönetimlerle projeler gerçekleştirdiği karmaşık sorun türlerindedir. Bu nedenle KBB, ekolojik güvenliği sağlamak adına üç uluslararası projede yer almıştır ve bu projelerde sürdürülebilirliğe önem vermiştir. Kocaeli, kalabalık nüfusunun getirdiği atıklar, sanayi kenti olması ve ulaşımda transit bölgede bulunması gibi etkenler nedeniyle ekolojik güvenliği sağlamada ayrıca dikkatli politikalar gerçekleştirmesi gereken bir kenttir. Örneğin, Kocaeli’de günlük atık su miktarı, 2012’de 238, 2014’te 198, 2016’da 191, 2018’de 223, 2020’de ise 223 litre olarak hesaplanmıştır (TÜİK, 2020). Marmara Denizi’ne ve Karadeniz’e kıyısı olan bir kent olan Kocaeli’de deniz ekosisteminin korunmasının öncelenmesi de önemlidir. Bu alanda KBB, birçok yerel diplomasi faaliyetinden yararlanmıştır.

Yaşanabilir çevre standardının sembolü olan Mavi Bayrak Ödülü, ilk kez 1985 yılında Fransa’da uygulanmaya başlamıştır (Kızılırmak, 1997). Ödül, Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı (FEE) tarafından her yıl düzenli olarak verilmektedir. Bu ödülün yerel yönetimlere sağladığı katkı genel anlamda ekolojik güvenliği sağlamak iken özel anlamda Katılımcı 5’in de;

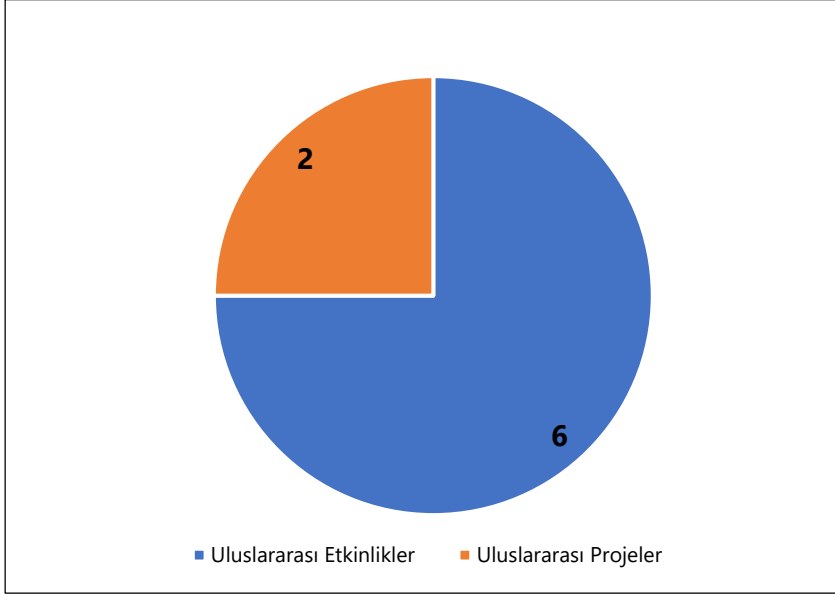
Alınan “Mavi Bayrak Ödülü” kıyısı olduğumuz denizlerde; plajlarımızda kirliliğin önlenmesine, biyolojik çeşitliliğin korunarak sürdürülebilir kılınmasına, bölgenin ekonomik gelişmişliğine ve halkın denizden faydalanmasına katkı sağlandığının bir göstergesi olması bizim için en büyük kazanç olmakla birlikte ulusal ve uluslararası arenada; öncelikle kentin tanınırlık ve tanıtımı, turizm sektöründe hareketlilik ve özellikle sanayi şehri olarak bilinen Kocaeli algısının değiştirilerek doğa dostu mavi-yeşil bir kent kimliğine bürünmesine katkı sağlamaktadır (Katılımcı 5)

ifade ettiği gibi Kocaeli için sadece ekolojik güvenliği korumakla kalmamakta, uluslararası alandaki sanayi kenti algısının yanına doğa dostu bir kent algısının da eklenmesine yardımcı olmaktadır. Bu algının değiştirilmesiyle birlikte turizmin kapılarının, ödül alınan plajlara açılması, böylelikle ekonomik ve kültür alanında kentin gelişmesine katkı sağlaması amaçlanmıştır. Ekolojik alanda verilen ödüller, kentleri daha ekolojik hale getirme noktasında teşvik etmektedir.

Yerel yönetimler, kente gelen öğrenciler, göçmenler ve yerel halkının oluşturduğu, bir diğer karmaşık sorun olan *kentsel atıkların* bertarafından asli olarak sorumludur. KBB'nin, kentsel atıklarla mücadelede yerel diplomasi faaliyetlerinden uluslararası etkinlikler gerçekleştirmeyi öncelendiği doküman incelemesi sonucu tespit edilmiştir. Bununla beraber uluslararası projelerde de yer almıştır (Bkz. Grafik 4; Ek 1).

Grafik 4

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin 2010-2022 Yılları Arasında Kentsel Atıklarla Mücadelede Gerçekleştirdiği Yerel Diplomasi Faaliyetleri

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

Yerel yönetimler, bilinç yaratmak adına uluslararası etkinlikler düzenlerken kentsel atıkla doğrudan mücadele etmek adına projeler gerçekleştirmektedir. Bu alanda KBB, 2010-2022 yılları arasında iki projede yer almıştır. Bu projelerin, KBB'nden Katılımcı 5'in

Uluslararası anlamda projeler önümüze geldikçe değerlendirmeler yapıyoruz. Bu projelerin uygunluğuna göre teknik ziyaretler gerçekleştiriyoruz. Mobil Atık Getirme Merkezleri Projesi de yurtdışı ziyaret ve incelemeler sonucunda kentimize uyguladığımız projelerdendir. Bunun dışında atık yönetimi hakkında halkımızı bilinçlendirmek için eğitimler, çalıştaylar düzenliyoruz (Katılımcı 5)

ifadesinde olduğu gibi çalışma ve teknik ziyaretler şeklinde gerçekleştirildiği ve bu ziyaretlerde edinilen bilgiler ışığında yerel projelerin yapıldığı doküman incelemesi sonucu

tespit edilmiştir. Bununla beraber, KBB, kentsel atıklarla mücadelede altı uluslararası etkinlikte bulunmuş ve bu etkinliklerden bir tanesini kendi kentinde gerçekleştirmiştir.

Gerçekleştirilen etkinliklerin birçoğu kentsel atıkla mücadele hakkında katılımcılar arasında bilgi alışverişinin bulunduğu kongrelerden, fuarlardan ve çalışma ziyaretlerinden oluşmaktadır. Bu etkinliklerin amacını anlamak adına KBB'nden Katılımcı 5'in

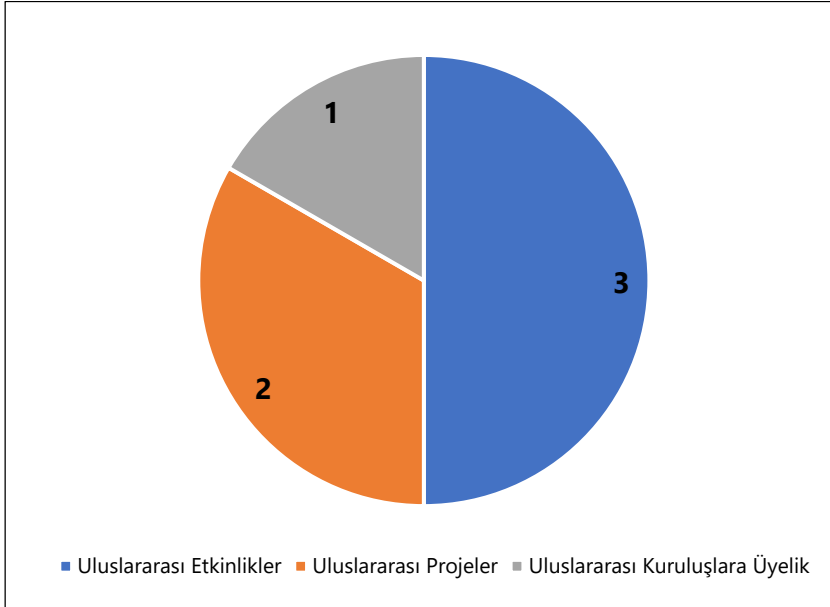
Ülkelerin atık çeşitleri farklılıklar gösterdiği için bunları bertaraf etme yöntemleri de farklılık göstermektedir. Türkiye'deki atık sistemi daha çok sulu atık şeklinde iken Avrupa'da hızlı tüketimin etkisi ile atık yönetimi daha çok katı atık üzerinden işlemektedir. Bu nedenle katı atık ile mücadelede uluslararası çalışma ziyaretleri gerçekleştirilerek, bu alanda daha çok inceleme yaparak atık tesisleri kurma ve geliştirme üzerinde çalışıyoruz (Katılımcı 5)

ifadeleri dikkate değerdir.

Uluslararası alanda mücadele edilen ve yerel yönetimlerin katkılarının önemli olduğu bir diğer karmaşık sorun *iklim değişikliği*dir (Bkz. Grafik 5; Ek 1). İklim değişikliği ile mücadelede iş birliği önemlidir. Bu alanda uluslararası etkinlikler, iş birliği yapabilecek diğer yerel yönetimleri, uluslararası kuruluşları ve alanında uzman kişileri bir araya getirebilir. Bu etkinlikler, katılımcıların karşılıklı bilgi alışverişinde bulunmasında faydalı olabildiği gibi iklim değişikliği ile mücadelede ortak projeler gerçekleştirilmesine zemin hazırlayabilir.

Grafik 5

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin 2010-2022 Yılları Arası İklim Değişikliği ile Mücadelede Gerçekleştirdiği Yerel Diplomasi Faaliyetleri

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

Kocaeli, on üç sanayi bölgesine ve birçok kimya, demir-çelik, otomotiv fabrikalarına sahiptir (Kocaeli Valiliği, 2023). Liman kenti olduğu için gemiler yakıt kullanmakta ve göç alan bir kent olduğu için doğal kaynaklar hızlıca tükenmektedir. Bunların sonucunda Kocaeli'nin süper karmaşık sorunlar arasında sayılan iklim değişikliği ile karşı karşıya olmasının kaçınılmaz olduğu

doküman incelemesi sonucu tespit edilmiştir. Bu alanda KBB, üç uluslararası proje gerçekleştirmiştir. Bu projelerin AB gibi önemli bir kuruluş ile gerçekleştirilmesi, KBB'nden Katılımcı 5'in

Projelerde; Avrupa Birliği'nde çeşitli kentlerde yapılan iyi uygulamaların irdelenmesi, karşılıklı iş birliği ve bilgi alış veriş, eş güdümlü çalışmalar ve teknik ziyaretler, ilimizin iklim değişikliğine olan azaltım ve uyum konusundaki mücadelesine katkı sağlayan unsurlardır. Yapılan bu iyi uygulamaların ilimize uyarlanarak uygulanması, bilgi alış-veriş ile iletişimin kurularak alt yapısal anlamda bilgi havuzunun oluşturulması, hafızanın güçlendirilmesi ve eş güdümlü çalışmalar ile yerinde teknik ziyaretlerin yapılarak uygulamaların hayata geçirilmesi gibi birçok katkısı olmaktadır (Katılımcı 5)

ifadelerinde belirttiği gibi iklim değişikliği ile mücadelede karşılıklı bilgi alışverişinin sağlanmasında ve alanın yeni teknolojilerin takibinde oldukça işlevseldir. AB ve benzeri uluslararası kuruluşlar, etkileri artan iklim değişikliği ile mücadelede birçok yol izlemektedir. Yerel yönetimler ile iş birliği içerisinde çalışılması bunlardan sadece biridir. Bu durum, iklim değişikliği ile mücadelenin önemi vurgular niteliktedir. Bununla birlikte KBB, iklim değişikliği ile mücadelede iki uluslararası etkinliğe ev sahipliği yapmıştır. Etkinliklerden biri koşu etkinliği diğeri ise iklim değişikliği konulu zirvedir. KBB bu etkinliklere iklim değişikliği ile mücadelede bilinç yaratmak ve alanında uzman kişileri bir araya getirmek amacıyla ev sahipliği yapmıştır.

KBB'nin iklim değişikliği ile mücadelede, uluslararası alanda, önemli bir konuma sahip olan Belediye Başkanları Küresel İklim ve Enerji Sözleşmesi'ne (2008) -Covenant of Mayors For Climate & Energy- üye olmuştur. Bu üyeliğin sonucu olarak KBB'nden Katılımcı 1'in

İklim değişikliğinin hayatı nasıl etkilediğini görebiliyoruz. Su kaynakları tükeniyor. Kocaeli'de hızlıca nüfusu yükselen bir şehir. Daha doğru nasıl kullanabiliriz? Sorusunu soruyoruz. Bu durumda yerel yönetimlere yansıdı. Kaynağında ayrıştırma konusuna önem verdik. Ayrıca kendimiz kurumlarımızda da atıklar konusuna ayrıca özen gösterdik. Yeşil enerjiyi önemsemeye başladık. Güneş enerji panelleri kullanımına dikkat etmeye çalıştık. Uluslararası alanda da popüler ve gündemde olan önemli bir konu. Bunun yansımaları yine belediyelerde daha etkin olmaya başladı (Katılımcı 1)

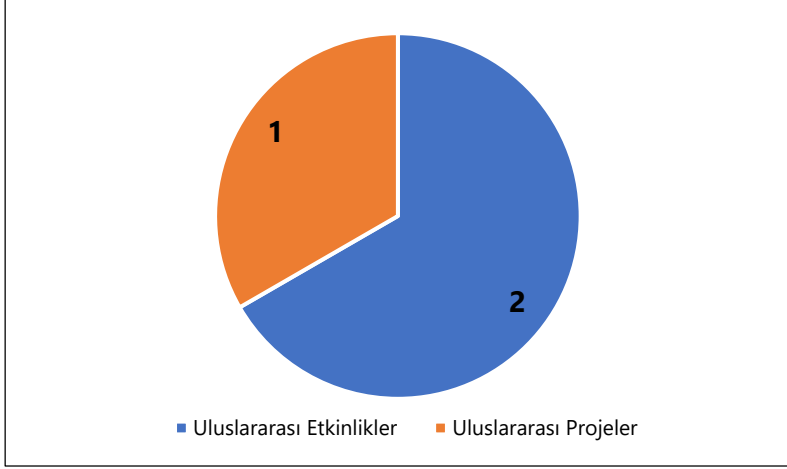
ifadeleri, uluslararası kuruluşlara üyeliklerin karmaşık sorunlarla mücadeledeki yerinin önemini göstermektedir. Özellikle iklim değişikliği gibi sonuçlarının tüm dünyayı etkilediği karmaşık sorunlarla mücadelede uluslararası kuruluşlara üyelikler ayrıca önemlidir.

3.1.3.3 Göçle Mücadele ile İlişkili Olarak Yerel Diplomasi Faaliyetleri

Karmaşık sorunlardan olan kentsel atıkla mücadele, ekolojik güvenliğin sağlanması ve benzeri birçok sorunun temelinde yatan nedenlerden biri kentin nüfusunun fazla olmasıdır. Bu durumu meydana getiren olaylardan biri de kentin aldığı göçlerdir. Ulusal ya da uluslararası alanda kentin aldığı göçler, beraberinde birçok sorun getirir. Kocaeli'nin göç trafiğinin yoğun olması sebebiyle KBB'nin göç ile ilişkisi bağlamında yerel diplomasi faaliyetlerinin incelenmesi önemlidir. KBB, göç sorunu ile mücadelede iki adet uluslararası etkinlikte yer almıştır (Bkz. Grafik 6; Ek 1).

Grafik 6

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin 2010-2022 Yılları Arası Göçle Mücadelede Gerçekleştirdiği Yerel Diplomasi Faaliyetleri

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

KBB, göçün beraberinde getirdiği sorunlarla mücadelede Katılımcı 1'in

Ulusal alanda meydana gelen göçler için yerel olarak yardım çalışmaları yapıyoruz. Kocaeli'de çok farklı etnik kökenlerden göçle gelenler var. Biz uluslararası çalışmalarımızı bunların entegrasyonu üzerinden yürütüyoruz. Fakat önleme adımıyla yerel yönetimlerin yapabileceği fazla bir şey yok. Bu alan biraz daha merkezi yönetimin tutumuyla alakalı oluyor ve merkezi yönetime göre hareket ediliyor. Kısacası bu alanda merkezi hükümetin politikaları doğrultusunda hareket etmeye çalışıyoruz (Katılımcı 1)

ifadesinde olduğu gibi entegrasyon politikalarını öncelemektedir. Bunun en büyük nedeni, merkezi yönetim ile yerel yönetim arasındaki ilişkidir.

Göç sorunu ile mücadele, merkezi yönetimin belirlediği politikalar üzerinden ilerletilmektedir. Kocaeli gibi metropoliten bir kentin nüfus yoğunluğu yüksektir. Ticari ve sınai açıdan zengin olması, İstanbul ve Ankara gibi merkez kentlere yakınlığı, turizm açısından önemli bölgelerinin olması ve benzeri birçok sebeple göç almaya devam etmektedir. Bununla beraber, KBB'nin göçle mücadelede bir adet uluslararası projede yer aldığı ve bu projenin 2018 yılında Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği ile "Mülteciler için Mesleki Eğitim Programı Projesi" olduğu doküman incelemesi sonucu tespit edilmiştir. Bu alanda entegrasyon projeleri daha çok yerel alanda gerçekleştirilmiş ve uluslararası alanda sadece bir proje gerçekleştirilmiştir. Uluslararası etkinliklerde olduğu gibi gerçekleştirilen projede göçmenlerin entegrasyonu amaçlanmış, göçü önleme politikaları merkezi yönetime bırakılmıştır.

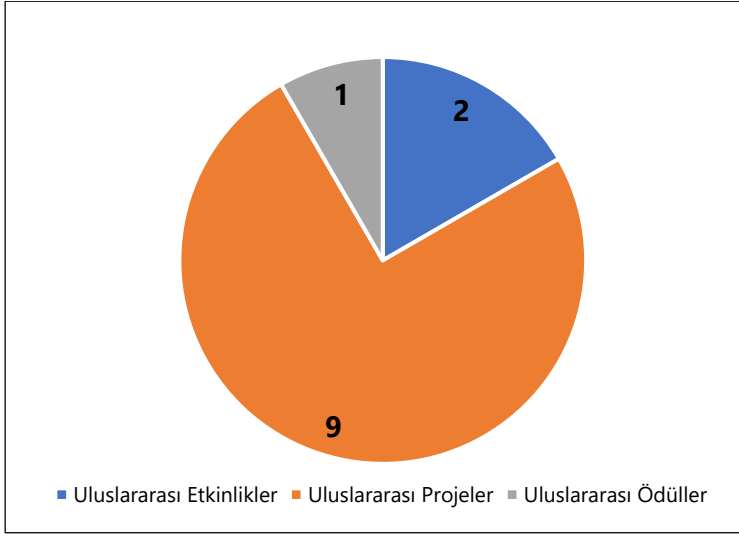
3.1.3.4 Dezavantajlı Grupların Topluma Kazandırılması ile İlişkili Olarak Yerel Diplomasi Faaliyetleri

Dezavantajlı grupların topluma kazandırılması ile ilişkili olarak KBB, yerel diplomasi faaliyetlerini uluslararası etkinlikler, uluslararası projeler ve uluslararası ödüller olarak çeşitlendirmiştir (Bkz. Grafik 7; Ek 1). Dezavantajlı grupların topluma kazandırılması, istihdamlarının sağlanması ve benzeri birçok politika, bu bireylerin hayatlarını kolaylaştırmak adına önemlidir ve yerel yönetimlerin bu politikaları gerçekleştirmeleri asli görevleri arasındadır. KBB, kentte bulunan

dezavantajlı grupların roman vatandaşlar, engelli vatandaşlar, çocuk işçiler ve benzeri gruplara ayırarak bu gruplar için uluslararası projeler gerçekleştirmiş ve uluslararası etkinliklere katılmıştır. Ayrıca KBB, dezavantajlı gruplarından olan roman vatandaşların topluma kazandırılması amacıyla gerçekleştirdiği uluslararası faaliyetlerin çokluğu ve işlevselliği adına Avrupa Konseyi-Yerel ve Bölgesel İdareler Meclisi tarafından 2013 yılında "Dosta Konsey" Ödülünü kazanmıştır.

Grafik 7

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin 2010-2022 Yılları Arası Dezavantajlı Grupların Topluma Kazandırılmasında Gerçekleştirdiği Yerel Diplomasi Faaliyetleri

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

KBB'nin dezavantajlı grupların topluma kazandırılmasında toplamda dokuz uluslararası proje gerçekleştirdiği doküman incelemesi sonucu tespit edilmiştir. Burada roman vatandaşların erken evlilikleri ve eğitimi genç yaşta terk etmeleri konuları oldukça önemsenmiş ve Avrupa Birliği gibi önemli kuruluşlardan destekler alınmıştır. Dezavantajlı grupların topluma kazandırılması hakkında KBB'nden Katılımcı 1'in

Roman vatandaşlarımızda eğitim seviyesini yükseltmek adına projelere çok önem veriyoruz. Ve onların kendi aralarında kurdukları roman dernekleri var. Biz bu dernekler yoluyla onlarla proje yaparak uluslararası boyutta temsilcilerini sağlamaya çalışıyoruz. Örneğin bir dernek buluyorlar yurtdışında (Bulgaristan, Romanya gibi bölgelerde) ve bize gelip ortak iş birliği yapmak istiyoruz, diyorlar. Bu durum onların topluma karışması ve entegrasyonlarının sağlanması adına faydalı oluyor. İtibar sahibi oluyorlar ve bu onları mutlu ediyor. Bizlere proje örnekleriyle geliyorlar. Karşılarında onları muhatap alan ve değer veren bir kamu kurumu buluyorlar. Bu da onların kendilerini daha fazla geliştirmelerine katkı sunuyor (Katılımcı 1)

ifadeleri dikkate değerdir. Bu ifadelerden hareketle KBB'nin, uluslararası projelerde yerel derneklerin katılımını önemsendiği ve bu alanda çeşitliliğe, dezavantajlı grupların iş birliğine önem verildiği değerlendirilebilir. Bununla beraber engelli bireyler ile ilgili Katılımcı 2'nin

Engelli bireyler ile ilgili gerçekleştirilen projelerin uluslararası yapılması yeni kavramlar kazandırdı belediyelere. Örneğin mentorluk kavramı akademik camiada olsa da belediyelerde bu kadar yaygın değildi. Mentorluk uygulamasının Avrupa'da olduğunu fark ettiğimizde engelli vatandaşlar için bu uygulamaları kullanabileceğimizi düşündük. Mentorların hem duygusal hem de akademik anlamda engellilere yol göstermesinin önemli olduğunu fark ettik. Çünkü hepsinin farklı engelleri var. Bu nedenle iş hayatında başarılı olmuş mentorların onların engellerine göre onlara yol göstermeleri son derece önemliydi. Bu alanda sadece projelerle sınırlı kalmayıp inceleme ziyaretleri de gerçekleştirerek, onların ve bizim sistemlerimizi karşılaştırma fırsatı bulduk (Katılımcı 2)

ifadeleri, engelli bireylerin farklı engellerine göre hareket edilmesini sağlayan projeleri önemsediklerini göstermektedir.

Kayıt dışı istihdam konusu Kocaeli'de, dezavantajlı gruplar arasında sayılması gereken işsiz gençlerin yarı zamanlı işlerde sigortasız çalışması üzerine işlenmiş ve bu alanda AB, Kocaeli Üniversitesi ve daha birçok ortağın katılımı ile "Genç İstihdama Kayıt(dışı)sız Kalma" isimli proje gerçekleştirilerek bu konuya dikkat çekilmiştir. Projenin yürütücü kurumu Kocaeli Üniversitesi'nden Katılımcı 6'nın

Bu projenin Kocaeli Sanayi Odası, Doğu Marmara Kalkınma Ajansı, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ve özel bir şirket de dâhil olmak üzere paydaşlarının olmasının amacı bu konuyu tabana yaymaktır. Uluslararası katılımcıların çok fazla olması yeni bir iklim oluşturdu burada. Kayıt dışı istihdam ile başlayıp daha sonra ekonominin diğer konularına da yayılım oldu. Biz kayıt dışı istihdam alanında bilinç yaratma amacıyla çalışmamızı gerçekleştirdik (Katılımcı 6)

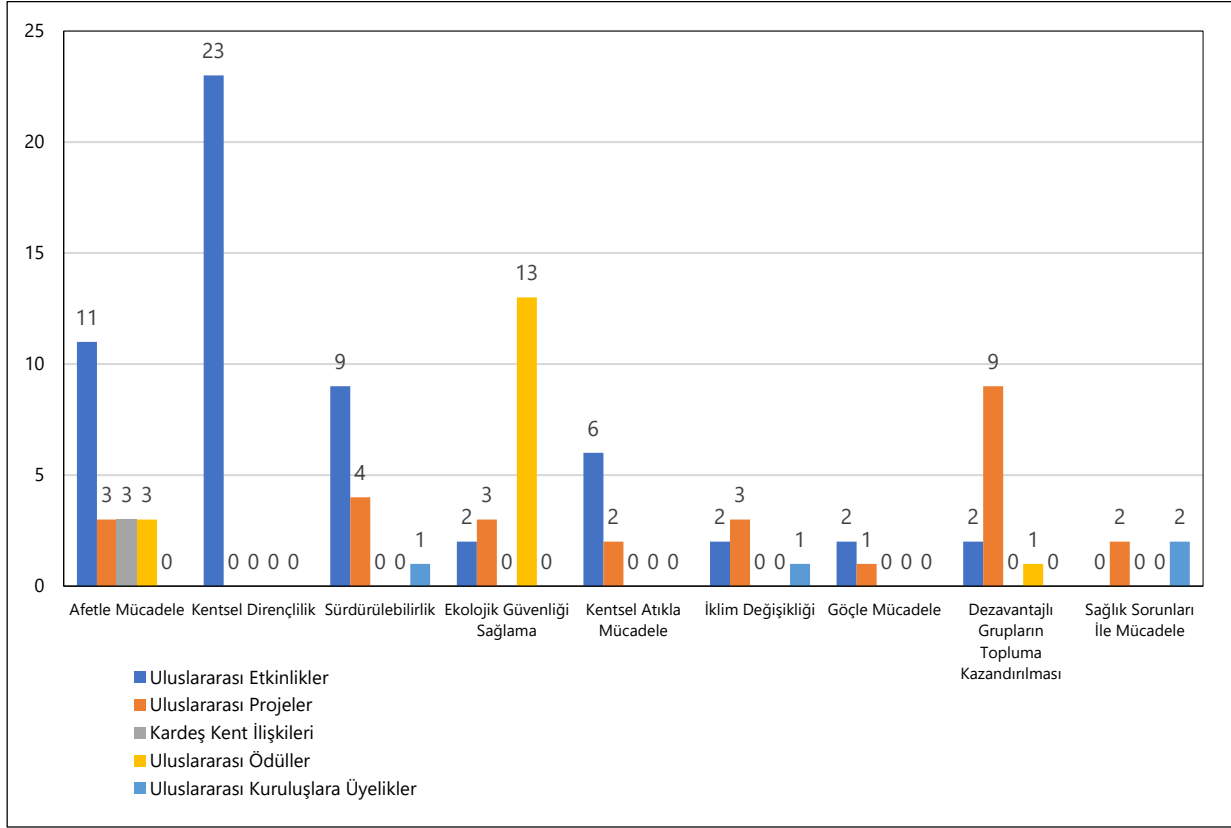
ifadesinde olduğu gibi kayıt dışı istihdam ile mücadelede birçok kurumun iş birliği önemsenmiş ve bu iş birlikleri ile tabandan bir bilinç yaratılmak istenmiştir. Bu ifade kayıt dışı istihdamın bir karmaşık sorun olduğunu ve bu sorunla mücadelede iş birliği stratejisinin işlevselliğini göstermektedir. Bu alanların dışında KBB, sağlık alanında biri AB diğeri WHO ile olmak üzere iki uluslararası projede yer almıştır. Bu projelerin amacı, obezite, kanser ve benzeri kronikleşmiş hastalıklar hakkında halkı bilinçlendirmektir. Bununla beraber, KBB'nin salgın hastalıklar başta olmak üzere birçok sağlık sorunu ile mücadele için Dünya Sağlık Örgütü'ne üyeliğinin bulunduğu doküman incelemesi sonucu tespit edilmiştir. Gerçekleştirilen mülakat görüşmeleri ve doküman incelemeleri sonucu KBB'nin sağlık alanındaki çalışmaları, göç politikalarında olduğu gibi merkezi yönetime bıraktığı tespit edilmiştir. KBB'nin halkı bilinçlendirmek ve uluslararası alanda destek sağlamak adına uluslararası alanda etkinlik gerçekleştirdiği bir diğer karmaşık sorun türü, terörle mücadeledir. Bu alanda 2017 yılında iki uluslararası zirveye ev sahipliği yapmış ve halkın bilinçlenmesini amaç edinmiştir.

3.1.4 Bulguların Sonuçlarının Değerlendirilmesi

KBB, yerel diplomasi faaliyetlerini genel olarak afetle mücadele, kentsel dirençliliği sağlama, sürdürülebilirlik, ekolojik güvenliği koruma, kentsel atıkla mücadele, iklim değişikliği ile mücadele, göçle mücadele, dezavantajlı grupların topluma kazandırılması ve benzeri alanlarda kullanmıştır (Bkz. Grafik 8).

Grafik 8

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin 2010-2022 Yılları Arasında Karmaşık Sorunlarla Mücadelede Kullandığı Yerel Diplomasi Faaliyetlerinin Toplamı

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

KBB, *afetle mücadelede* yerel diplomasi faaliyetlerinden uluslararası etkinlikleri, uluslararası projeleri, kardeş kent ilişkilerini ve uluslararası ödülleri aktif olarak kullanmıştır. Afetle mücadele alanında gerçekleştirilen faaliyetlerde süreklilik sağlanmış, çalıştaylar halkı afetle mücadelede bilinçlendirmek için aktif olarak düzenlenmiştir. Afetle mücadelenin en önemli etkinlikleri ise afet anı ve sonrası için farklı ülkeler ile gerçekleştirilen eğitim çalışmalarındır. Bununla beraber gerçekleştirilen projelerin yerel olanları afeti önlemek adına gerçekleştirilirken uluslararası alanda gerçekleştirilen projeler afet anı ve sonrası için eğitim çalışmalarını içermiştir. Afetle mücadele alanında gerçekleştirilen çalışmalar neticesinde uluslararası ödüller alınmış ve bu ödüller kenti bu alanda daha aktif olma doğrultusunda teşvik etmiştir. KBB, bir başka karmaşık sorun olan *kentsel dirençliliği sağlamada* yerel diplomasi araçlarından sadece uluslararası etkinlikleri kullanmış ve gerçekleştirdiği etkinlikler ile kentin direncini arttırmak adına uluslararası alandaki yeni teknolojilerin takip edilmesini ve alanın uzmanları ile bilgi alışverişini öncelemiştir.

KBB, *sürdürülebilirlik* alanında yerel diplomasi faaliyetlerinden en aktif olarak uluslararası etkinlikleri kullanmış, bu etkinlikler ile alanın uzmanları ile bilgi alışverişini ve sürdürülebilirliği sağlama adına yeni teknolojilerin takibi amaçlamıştır. Bununla birlikte AB başta olmak üzere birçok ortak ile tarım ve ulaşım alanlarında sürdürülebilirliği sağlamayı amaçlamıştır. Ayrıca bu alanda yerel diplomasi faaliyetlerinden uluslararası kuruluşlara üyeliği de aktif olarak

kullanmıştır. Kentin sürdürülebilirliğini sağlamak adına mücadele edilen bir diğer karmaşık sorun *ekolojik güvenliği korumaktır*. KBB, ekolojik güvenliği korumak adına uluslararası fuarlara katılmıştır. Bunun yanı sıra KBB, AB ve BM gibi önemli kuruluşlar ile kentin atıklarının ekolojiye zarar vermemesi adına projeler gerçekleştirmiş ve bu projelerde sürekliliğe dikkat etmiştir. Bütün bu çalışmaların sonucunda uluslararası alanda ödüller alınmış ve bu ödüllerin her geçen yıl arttığı doküman incelemesi sonucu tespit edilmiştir. *Kentsel atıkla mücadele* alanında ise uluslararası projelere ve uluslararası etkinliklere katılım sağlanmıştır. Bu faaliyetler, büyük oranda çalışma ziyaretlerinden oluşmuş olup bu faaliyetler ile yapılan gözlemlerin kentin atık sistemlerinde kullanılması amaçlanmıştır. Sonuçları tüm dünyayı etkileyen *iklim değişikliği ile mücadelede* KBB, yerel diplomasi araçlarından uluslararası projelere, uluslararası etkinliklere katılımı ve uluslararası kuruluşlara üye olmayı aktif olarak kullanmıştır. Faaliyetlerin sonucunda iklim değişikliği ile mücadelede bilinç oluşturmak ve iklim değişikliği ile mücadele için gerekli uzman bilgisinden yararlanmak amaçlanmıştır.

KBB, *göç ile mücadelede* uluslararası bir proje gerçekleştirmiş olup uluslararası alanda etkinliklere katılmıştır. Bu faaliyetler ile göçmenlerle yerel yönetimlerin entegrasyonunu sağlamayı öncelemiş, göç önleme politikalarını ise merkezi yönetime bırakmıştır. KBB, *dezavantajlı grupların topluma kazandırılmasında* ise en aktif olarak uluslararası projeler olmak üzere uluslararası etkinlikleri de kullanmıştır. Bu faaliyetler ile dezavantajlı grupların topluma kazandırılması amaçlanmıştır ve faaliyetlerin sonucunda KBB, uluslararası alanda bir ödül almıştır. Bunların yanı sıra KBB, *sağlık sorunları ile mücadele* alanını göç alanında olduğu gibi merkezi yönetimin politikalarına bırakmış, bu alanda halkı bilinçlendirmek ve uluslararası gündemi takip etmek adına yerel diplomasi faaliyetlerinden uluslararası projeleri ve uluslararası kuruluşlara üye olmayı kullanmıştır. *Kayıt dışı istihdam* alanında da uluslararası alanda bir proje gerçekleştirerek alanın önemine dikkat çekmeyi amaçlamıştır.

4. Sonuç

Yerel yönetimlerin, diplomasi faaliyetleri ile uluslararası alanda var olmaya başlamaları, sınırları aşan karmaşık sorunlarla mücadelede önemli bir etken olmuştur. Kentlerin karşılaştığı, sosyal, kültürel, çevresel ve benzeri alanlardaki karmaşık sorunlar da sınırları aştığı için merkezi yönetimin geleneksel politikaları yetersiz kalmıştır ve bu alandaki yerel yönetimler tamamlayıcı bir rol üstlenmiştir. Karşılaşılan sorunlar ile mücadelede, soruna en yakın müdahale birimi olarak yerel yönetimler, uluslararası kurum ve kuruluşlarla ya da diğer ülkelerin farklı birimleri ile karşılıklı bilgi alışverişinde bulunmuş, uluslararası alandaki yenilikleri takip etmekte ve bu benzeri yollar ile sorumlu olduğu kent ve kentin vatandaşlarının sorunları için mücadele vermektedirler. Yerel yönetimler bu mücadele için birçok araç ve strateji ile hareket edebilir. Yerel yönetimlerin bu araçları kullanımı dünya üzerindeki her kent için farklılık gösterebilir. Örneğin ekonomik kalkınma ve kentinin tanınırlığı için mücadele eden yerel yönetimler, uluslararası etkinlikleri kullanabilirken kentinde meydana gelen bir sorunun çözümü için bir başka kentte aynı sorunu yaşayan kentin yerel yönetimi ile kardeş kent ilişkisi kurarak ya da uluslararası projeler gerçekleştirerek sorunlarla mücadele edebilir. Bununla birlikte yerel yönetimler, kentlerinde meydana gelen sorunlar özelinde uluslararası kuruluşlara üye olabilirler. Bu alanda güncel olarak yerel yönetimler, yerel diplomasi faaliyetlerinde yerel diplomasi araçlarını ve bu araçlar eliyle iş birlikçi stratejileri de etkin bir şekilde kullanmaktadır.

Küreselleşen dünya düzeninde, mücadele etmesi zor olan karmaşık sorunlarla mücadelede iş birlikçi stratejilerinin kullanımının önemi anlaşılmaya başlamıştır. Her yerel yönetimin bünyesinde barındırdığı karmaşık sorun farklıdır. Bu nedenle yerel yönetimler, çoğu zaman yerel diplomasi araçlarından sorumlu oldukları kentin ihtiyaçlarına göre seçim yapmaktadırlar.

Kocaeli, coğrafi konumu, demografik konumu ve ekonomik şartları göz önünde bulundurulduğunda karmaşık sorunlarla sıkça karşılaşan bir kenttir. Bu nedenle Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin bu alandaki faaliyetlerini incelemek, yerel yönetimlerin gerçekleştirdikleri yerel diplomasi faaliyetlerinin karmaşık sorunlarla mücadeledeki işlevselliği hakkında bilgi sahibi olunmasını sağlamıştır. KBB, karmaşık sorunlarla mücadelede yerel diplomasi araçlarından kardeş kent ilişkilerini, uluslararası kuruluşlara üyelikleri, uluslararası etkinlikleri, uluslararası projeleri ve uluslararası ödülleri aktif olarak kullanmıştır. KBB, kullandığı bu araçlar ile karmaşık sorunlardan afetlerle mücadele, kentsel dirençliliği sağlama, sürdürülebilirliği sağlama, ekolojik güvenliği sağlama, kentsel atıklarla mücadele, iklim değişikliği ile mücadele, göçle mücadele, dezavantajlı grupların topluma kazandırılması alanları üzerinde yoğunlaşmıştır. KBB, bu alanlarda gerçekleştirdiği yerel diplomasi faaliyetlerinde iş birlikçi stratejileri kullanmayı öncelemiştir.

Genel olarak yerel yönetimler, karmaşık sorunlarla mücadelede önemli bir etkiye sahiptir. Özellikle kentlerin uluslararası alanda aktif rol oynamasını destekleyen ağların sağladığı iş birliği, bilgi paylaşımı olanakları ve uluslararası projelerin sağladığı finansal, teknik destek yerel yönetimlerin karmaşık sorunlarla mücadelesinde önemli bir kaynak sağlayıcı özelliindedir. Bu bağlamda ileriki çalışmalarda yerel yönetimlerin karmaşık sorunlarla mücadeledeki yerinin farklı kent örnekleri üzerinden tartışılması bu alanın daha stratejik kullanılmasına dair bir öngörü oluşturacaktır.

TEŞEKKÜR

Bu çalışma, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından desteklenen 122G012 numaralı 'Yerel Diplomasi Faaliyetleri ve Yerel Diplomasi Alanının Kullanımına İlişkin Yeni Bir Strateji Önerisi Geliştirilmesi Projesi kapsamında hazırlanan tezden üretilmiştir. Projeye verdiği destekten ötürü TÜBİTAK'a teşekkürlerimizi sunarız.

FİNANSAL DESTEK

Bu çalışma, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından desteklenen 122G012 numaralı 'Yerel Diplomasi Faaliyetleri ve Yerel Diplomasi Alanının Kullanımına İlişkin Yeni Bir Strateji Önerisi Geliştirilmesi Projesi kapsamında hazırlanan tezden üretilmiştir.

ETİK

Bu çalışmada etik ilke ve standartlara uyulduğu beyan edilmiştir. Bu çalışma için Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğünden Etik Kurul onayı alınmıştır (02.11.2023 Tarih ve 300-2433 Sayılı Belge). Ayrıca bu çalışmanın uygulama kısmı için Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nden 11.10.2023 Tarih ve 3077599 sayılı belge ile izin alınmıştır.

YAZAR KATKI BEYANI

Kübra Özdemir | Konsept/ana fikir; Literatür taraması; Tasarım; Veri toplama/analiz; Veri/bulguların yorumu; Taslağın yazımı; Son onay ve sorumluluk. Genel katkı düzeyi %50

Suna Ersavaş Kavanoz | Konsept/ana fikir; Tasarım; Veri toplama/analiz; Veri/bulguların yorumu; Yönetme ve kontrol; Eleştirel inceleme; Son onay ve sorumluluk. Genel katkı düzeyi %50

ÇIKAR ÇATIŞMASI

Yazarlar herhangi bir çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Kaynakça

- Ackoff, R. L. (1974). Redesigning the future. *Systems Practice*, 3(6), 521-524. <https://doi.org/10.1007/BF01059636>
- Akman, Ç., & Akman, E. (2017). Türkiye'de kardeş şehir uygulamalarının dört büyükşehir belediyesi üzerinden nitel bir analizi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (27), 228-254. <https://dergipark.org.tr/pub/sbe/issue/38545/507011>
- Alford, J., & Head, B. W. (2017). Wicked and less wicked problems: A typology and a contingency framework. *Policy and Society*, 36(3), 397-413. <https://doi.org/10.1080/14494035.2017.1361634>
- Ayas, Ö., & Avaner, T. (2021). Güvenlik ve kent: Karmaşık sorunlara suç, terör ve kent perspektifinden bakmak. S. Ersavaş Kavanoz, A. Uzun & H. Şengün (Eds.), *Karmaşık Sorunlar ve Kent* (1. Baskı ss. 249-266). Astana Yayınları.
- Aykurt Yıldırım, A. (2020). 21. yüzyıl'da sosyal sorunlar ve dezavantajlı gruplar. *Journal of Awareness*, 5(3), 427-448. <https://doi.org/10.26809/joa.5.031>
- Batal, S., & Tuğlu, K. (2018). Türkiye'de yerel yönetimlerin çok düzlemli yönetim ve kent diplomasisi bakımından değerlendirilmesi. *TESAM Akademi Dergisi*, Yerel Yönetimler Özel Sayısı, 189-214. <https://doi.org/10.30626/tesamakademi.419251>
- Belediye Başkanları Küresel İklim ve Enerji Sözleşmesi (Covenant of Mayors for Climate & Energy-CoM), 2008, *Belediye Üyelik Rehberi*. Marmara Belediyeler Birliği. 22 Aralık 2023'te erişim adresi: <https://marmara.gov.tr/uploads/old-site/2021/07/CoM-U%CC%88yelik-Rehberi-v4.pdf>
- Bilgili, M. Y. (2021). Karmaşık bir kentsel sorun: Atıklar. S. Ersavaş Kavanoz, A. Uzun & H. Şengün (Eds.), *Karmaşık Sorunlar ve Kent* (1. Baskı s. 339-355). Astana Yayınları.
- Bingöl, Y., Büyükakın, T., & Yazıcı, E. (2013). *İl sınırında büyükşehir belediye modeli Kocaeli deneyimi*. Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yayınları (No. 1).
- Camillus, J. C. (2008). Strategy as a wicked problem. *Harvard Business Review*, 86(5), 98-101.
- Conklin, J. (2006). *Wicked problems & social complexity*. (Vol. 11). Napa. CogNexus Institute.
- Çolak, Ç. (2021). Karmaşık sorun perspektifinden kentsel yoksulluk olgusu. S. Ersavaş Kavanoz, A. Uzun & H. Şengün (Eds.), *Karmaşık Sorunlar ve Kent* (1. Baskı, ss. 205-221). Astana Yayınları.
- Dawes, S. S., Cresswell A. M., & Pardo, T. A. (2009). From 'Need to Know' to 'Need to Share': Tangled problems, information boundaries, and the building of public sector knowledge networks. *Public Administration Review*, 69(3), 392-402. https://doi.org/10.1111/j.1540-6210.2009.01987_2.x
- Demirtaş, B. (2016). Türkiye'de yerel yönetimlerin dış ilişkilerinin analizi: Merkez-çevre etkileşimini yeniden düşünmek. *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 13(52), 151-173. <https://doi.org/10.33458/uidergisi.463089>
- Ercoşkun Yalçınar, Ö., & Karaaslan, Ş. (2009). Geleceğin ekolojik ve teknolojik kentleri. *Megaron*, 4(1), 27-34. https://jagjournalagent.com/megaron/pdfs/MEGARON_4_1_27_34.pdf
- Erdem, N. (2021). *Yerel yönetimlerde diplomasi faaliyetleri ve yerel hizmetlere yansımaları: İzmir Büyükşehir Belediyesi örneği* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi-Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Erdem, N., & Ersavaş Kavanoz, S. (2021). Türkiye'de 'yerel diplomasi yönetimi'ne dair bir araştırma. *Kent ve Çevre Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 28-49. <https://doi.org/10.48118/yykentcevre.918406>
- Ersavaş Kavanoz, S. (2020). Karmaşık sorunlar ve kentler arası iş birlikleri. C. Babaoğlu, L. Memiş & O. Erdoğan (Eds.), *Yerel Yönetimlerde Teknoloji ve Katılım* (ss. 337-364). Orion Kitabevi.
- Ersavaş Kavanoz, S., & Erdem, N. (2022). Ankara kentinin yerel diplomasisi bağlamında iki taraflı iş birliklerinin değerlendirilmesi. *Journal of Ankara Studies*, 10(2), 229-253. <https://doi.org/10.5505/jas.2022.86547>
- Funke, J. (1991). Solving complex problems: Exploration and control of complex systems. In R. Sternberg & P. Frensch (eds.). *Complex problem solving: Principles and mechanisms* (pp. 185-222). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Gezici, H. S., & Kocaoğlu, M. K. (2018). Dünyada ve Türkiye'de kardeş şehir uygulamaları. *Çağdaş Yerel Yönetimler*, 27(2), 113-139.
- Heifetz, R. A. (1994). *Leadership without easy answers*. Harvard University Press.
- Jayne, M., Hubbard, P., & Bell, D. (2011). Worlding a city: Twinning and urban theory. *City*, 15(1), 25-41. <https://doi.org/10.1080/13604813.2010.511859>
- Jordan, M. E., Kleinsasser, R. C., & Roe, M. F. (2014). Wicked problems: Inescapable wickedity. *Journal of Education for Teaching*, 40(4), 415-430. <http://dx.doi.org/10.1080/02607476.2014.929381>
- Karakaş Ulusoy, C. (2021). Karmaşık sorun olarak yerelden küresele bir ekolojik güvenlik sorunu: Civa. S. Ersavaş Kavanoz, A. Uzun & H. Şengün (Eds.), *Karmaşık Sorunlar ve Kent* (1. Baskı ss. 307-323). Astana Yayınları.
- Karasu, M. A. (2021). Kentin eğreti sakinleri: Göçmenler. S. Ersavaş Kavanoz, A. Uzun & H. Şengün (Eds.), *Karmaşık Sorunlar ve Kent* (1. Baskı, ss. 169-187). Astana Yayınları.
- Kızılırmak, İ. (1997). Turizm sektöründe mavi bayrak uygulamasının önemi ve uygulanma kriterleri. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 25-26. <https://dergipark.org.tr/pub/atad/issue/53570/713787>
- Koç, E., & Kaya, K. (2015). Enerji kaynakları- yenilenebilir enerji durumu. *Mühendis ve Makina*, 56(668), 36-47.
- Koelemaj, J., & Derudder, B. (2022). City diplomacy beyond metrocentricity: The case of Flanders. *Tijdschrift voor economische en sociale geografie*, 113(5), 435-449. <https://doi.org/10.1111/tesg.12531>

- Korkmaz, A., Güloğlu, T., & Kip, M. (2003). Türkiye'de kayıt dışı istihdam gerçeğine bir bakış. *Journal of Social Policy Conferences*, (45), 51-96. <https://dergipark.org.tr/en/pub/iusskd/issue/919/10377>
- Lag Reid, P., & Rykkja, L. H. (2015). Organizing for “Wicked Problems” – Analyzing coordination arrangements in two policy areas: Internal security and the welfare administration. *International Journal of Public Sector Management*, 28(6), 475-493. <https://doi.org/10.1108/IJPSM-01-2015-0009>
- Levin, K., Cashore, B., Bernstein, S. & Auld, G. (2012). Overcoming the tragedy of super wicked problems: Constraining our future selves to ameliorate global climate change. *Policy Sciences*, 45(2), 123-152. <https://doi.org/10.1007/s11077-012-9151-0>
- Meydan Yıldız, S. G. (2021). Sürdürülebilirliğin kentleşme üzerindeki etkisi. S. Ersavaş Kavanoz, A. Uzun & H. Şengün (Eds.), *Karmaşık Sorunlar ve Kent* (1. Baskı, ss. 325-337). Astana Yayınları.
- Nalçinkaya, Ö. (2021). Yumuşak güç unsurlarının yerel yönetimlerde kullanılması: Etimesgut Belediyesi “Uluslararası Anadolu Günleri Kültür ve Sanat Festivali” örneği. *Bildiriler Kitabı* (ss. 536-561). Etimesgut Belediye Başkanlığı Kültür Yayınları.
- Nayak, L. (2023). Economic and soft power component of India’s city diplomacy: With special reference to Mumbai and Kolkata. *Oasis*, (38), 119-136. <https://doi.org/10.18601/16577558.n38.07>
- Oktay, T. (2014). Türkiye’deki belediyelerin Türk Cumhuriyetleri ile kardeş şehir ilişkileri. D. İşçioğlu (Ed.), *Türk Dünyasında “Yerel Yönetimlerin Sorunları”*, içinde (ss. 11-28). KKTC.
- Özdemir, A., & Şahinöz, T. (2022). Toplumda afet farkındalığı oluşturmaya yönelik kullanılan araçlar: Nitel bir çalışma. *Afet ve Risk Dergisi*, 5(1), 78-93. <https://doi.org/10.35341/afet.1083976>
- Ritchey, T. (2011). *Wicked problems – social messes*. Decision Support Modellen with Morphological Analysis, Springer.
- Rittel, H. W. J., & Webber, M. M. (1973). Dilemmas in a general theory of planning. *Political Sciences*, 4(2), 155-169. <https://doi.org/10.1007/BF01405730>
- Roberts, N. (2000). Wicked problems and network approaches to resolution. *International Public Management Review*, 1(1), 1-19.
- Studzieniecki, T. (2015). Local Government Diplomacy in Poland-Economic and Social Aspects. In M. Pyra & K. Świerczewska-Pietras (Eds.), *Wyzwania polityki regionalnej w aspekcie rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów transgranicznych* (pp.342-364). Państwowa Szkoła Wyższa im.
- Şanlı, N., Varol, F. N., Kılıç, S. E., & Güney, M.E. (2021). Planlama kapsamında kentsel risklerin tespiti ve derecelendirilmesine yönelik iki çalışma: Kocaeli örneği. *İdealkent*, 12(32), 415-440. <https://doi.org/10.31198/idealkent.844933>
- Şengün, H. (2021). Karmaşık sorunlar bakış açısıyla afet, kent ve kentsel dirençlilik. S. Ersavaş Kavanoz, A. Uzun & H. Şengün (Eds.), *Karmaşık Sorunlar ve Kent* (1. Baskı, ss. 223-247). Astana Yayınları.
- T.C. Kocaeli Valiliği. (2023). *Kocaeli Ekonomisinde Sanayinin Yeri*. 14 Aralık 2023 tarihinde erişim adresi: <http://kocaeli.gov.tr/kocaeli-ekonomisinde-sanayinin-yeri>
- Tekin, H. H. (2006). Nitel araştırma yönteminin bir veri toplama tekniği olarak derinlemesine görüşme. *İstanbul University Journal of Sociology*, 3(13), 101-116.
- Termeer, C. J. A. M., Dewulf, A., Breeman, G., & Stiller, S. J. (2015). Governance capabilities for dealing wisely with wicked problems. *Administration & Society*, 47(6), 680-710. <https://doi.org/10.1177/0095399712469195>
- Tjandradewi, B. I., & Marcotullio, P. J. (2009). City-to-city networks: Asian perspectives on key elements and areas for success. *Habitat International*, (33), 165-172. <https://doi.org/10.1016/j.habitatint.2008.10.021>
- Trist, E. (1983). Referent organizations and the development of inter-organizational domains. *Human Relations*, 36(3), 269-284. <https://doi.org/10.1177/001872678303600304>
- Turnbull, N., & Hoppe, R. (2019). Problematizing ‘wickedness’: A critique of the wicked problems concept, from philosophy to practice. *Policy and Society*, 38(2), 315-337. <https://doi.org/10.1080/14494035.2018.1488796>
- Tuzcuoğlu, F., Akman, Ç., & Akman, E. (2020). Türkiye’de yerel yönetimlerin uluslararası faaliyetleri: Uluslararası kuruluşlara üyelikler üzerinden bir değerlendirme. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(Özel Sayı-Special Issue), 1211-1238. <https://doi.org/10.30798/makuiibf.821037>
- TÜİK. (2020). Atık Su Kocaeli. 16 Aralık 2023’te erişim adresi: <https://cip.tuik.gov.tr>
- TÜİK. (2022). Toplam Nüfus. 16 Aralık 2023’te erişim adresi: <https://cip.tuik.gov.tr>
- Uzun, A. (2020a). Kötü huylu problemlerle mücadele stratejileri: Problem odaklı ve durumsal bir perspektif. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (57), 145-170. <https://doi.org/10.18070/erciyesiibd.748552>
- Uzun, A. (2020b). Kötü huylu problem perspektifinden covid-19 pandemisi ile mücadele stratejileri: Teorik ve pratik bir analiz. *Electronic Turkish Studies*, 15(4), 1193-1214. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44362>
- Uzun, A. (2021). Kamu yönetimi ve politika çalışmalarında kötü huylu ve karmaşık sorunlar. S. Ersavaş Kavanoz, A. Uzun & H. Şengün (Eds.), *Karmaşık Sorunlar ve Kent* (1. Baskı, ss. 13-33). Astana Yayınları.
- van Bueren, E., Klijn, E. H., & Koppenjan, J. (2003). Dealing with wicked problems in networks: Analyzing an environmental debate from a network perspective. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 13(2), 193-212. <https://doi.org/10.1093/jpart/mug017>
- Weber, E. P., & Khademian, A. M. (2008). Wicked problems, knowledge challenges, and collaborative capacity builders in network settings. *Public Administration Review*, 68(2), 334-349. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6210.2007.00866.x>

- Wexler, M. N. (2009). Exploring the moral dimension of wicked problems. *International Journal of Sociology and Social Policy*, 29(9/10), 531-542. <https://doi.org/10.1108/01443330910986306>
- Williams, A. E. (2023). Are wicked problems a lack of general collective intelligence? GCI and wicked problems. *AI & Society*, 38(1), 343-348. <https://doi.org/10.1007/s00146-021-01297-8>
- Wu, D. Y. (2020). City diplomacy, multilateral networks and the role of Southeast Asia. *Global Strategies*, 14(1), 17-30. <https://doi.org/10.20473/jgs.14.1.2020.17-30>
- Yurtoğlu Pek, E (2022). Uluslararası ilişkiler bağlamında belediyeler. *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 54-76. <https://doi.org/10.34086/rteusbe.1107199>
- Yücel Batmaz, N. (2016). Yerel yönetimlerin üye oldukları uluslararası kuruluşlar üzerine bir değerlendirme Ankara Büyükşehir Belediyesi örneği. *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi*, 51(1), 103-128.
- Zelinsky, W. (1991). The twinning of the world: Sister cities in geographic and historical perspective. *Annals of the Association of American Geographers*, 81(1) 1-31. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8306.1991.tb01676.x>

Extended Abstract

Cities are increasingly carrying out more effective activities on an international scale. City diplomacy encompasses the relations that local governments establish with various actors, including cities, non-governmental organizations, and international organizations, extending beyond the traditional actors of international relations, namely states. Different methods of carrying out city diplomacy activities depend on the local government actors, their objectives, and the establishment of the relationship. The basis for realizing these relationships is the problems cities face. These problems can be categorized as simple or wicked. Simple problems are ones that local governments can often solve without the need for international actors. Wicked problems lack a singular definition, necessitate multiple actors for their resolution, and employ a variety of solution strategies. In this context, the aim of the study is to try to understand the place of city diplomacy activities of local governments, which are the closest units to the problem, in approaching the solution of wicked problems as the increasingly wicked problems in cities transcend national borders. For this purpose, Kocaeli Metropolitan Municipality was selected as a sample. The study accepted the municipality's activity reports as its primary source and analyzed its international activities from 2010 to 2022. We analyzed and categorized the obtained data using city diplomacy tools. We categorize these activities based on their types, including sister city relations, memberships in international organizations, participation in international events and projects, and international awards. We conducted interviews with various units of Kocaeli Metropolitan Municipality and related organizations to gather more detailed information about the grouped activities. The interviews aimed to comprehend the functionality of the city diplomacy tools Kocaeli Metropolitan Municipality employs to tackle complex issues. The study revealed and explained, using Kocaeli Metropolitan Municipality as an example, the role of each city diplomacy tool in addressing wicked problems with distinct solution strategies. The Kocaeli Metropolitan Municipality has implemented city diplomacy activities to address issues such as integrating disadvantaged groups into all aspects of life, addressing the migration problem, combating climate change, addressing urban waste, ensuring ecological security, ensuring the city's sustainability, enhancing the city's resilience, addressing disasters, combating unregistered employment, combating terrorism, addressing health problems, particularly epidemics, and other related issues. Considering its geographical location, demographic position, and economic conditions, Kocaeli is a city that frequently faces the wicked problems mentioned above. The need for Kocaeli to address complex challenges has often influenced the Kocaeli Metropolitan Municipality's adoption of city diplomacy initiatives. Kocaeli Metropolitan Municipality has actively used city diplomacy activities such as sister city relations, membership in international organizations, participation in international events and projects, international awards, and many other activities to combat wicked problems. In general, local governments have a significant impact on tackling wicked problems. Kocaeli Metropolitan Municipality has prioritized the use of collaborative strategies in its city diplomacy activities to tackle wicked problems. In particular, the cooperation, information sharing opportunities provided by networks that support cities to play an active role in the international arena, and the financial and technical support provided by international projects are important resources for local governments to tackle wicked problems. Therefore, analyzing the activities of Kocaeli Metropolitan Municipality in this field has provided valuable insights into the effectiveness of local governments' city diplomacy activities in combating wicked problems. In this context, discussing the place of local governments in combating wicked problems through different city examples in future studies will create a prediction for more strategic use of this field.

EK 1

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin 2010-2022 Yılları Arasında Karmaşık Sorunlarla Mücadelede Gerçekleştirdiği Yerel Diploması Faaliyetlerinin Niteliksel Analizi

Faaliyet Alanı	Faaliyetin Yılları	Faaliyetin Adı	Faaliyetin Türü
Afetle Mücadele	2010	19. Uluslararası Jeofizik Kongre ve Sergisi	Uluslararası Etkinlik
Afetle Mücadele	2011	Avrupalı yılı etkinliği (İtfaiyecilik)	Uluslararası Etkinlik
Afetle Mücadele	2012, 2013, 2014, 2015, 2016	İtfaiyeci Eğitimleri	Uluslararası Etkinlik
Afetle Mücadele	2016, 2017, 2018, 2019	Deprem Gerçeği ve Kentleşme Çalıştayı	Uluslararası Etkinlik
Afetle Mücadele	2010	İtfaiye Amir Eğitimi Projesi	Uluslararası Proje
Afetle Mücadele	2012	Tiyatro Sahnesinde Deprem Projesi	Uluslararası Proje
Afetle Mücadele	2014	İtfaiye Eğitim Projesi	Uluslararası Proje
Afetle Mücadele	1999	Almanya/Kassel ile Kardeş Kent İlişkisi	Kardeş Kent İlişkisi
Afetle Mücadele	2012	Bulgaristan/Kırcaali Kardeş Kent İlişkisi	Kardeş Kent İlişkisi
Afetle Mücadele	2012	Hollanda/Amsterdam ile Kardeş Kent İlişkisi	Kardeş Kent İlişkisi
Afetle Mücadele	2012	Uluslararası Kentel İnovasyon Ödülü	Uluslararası Ödül
Afetle Mücadele	2012,2013	Birincilik Ödülü- UCLG	Uluslararası Ödül
Kentsel Dirençlilik	2010, 2012	CEBIT Euroasia Bilişim Fuarı	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Dirençlilik	2010	Yapı Fuarı İstanbul	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Dirençlilik	2010	Hannover Messe	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Dirençlilik	2012	Uluslararası Kentel Yenilenme Yarışması	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Dirençlilik	2012	ISAF Fuarı	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Dirençlilik	2012	KOLMAP Teknik Gezi	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Dirençlilik	2013	İnovasyon Fuarı	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Dirençlilik	2014	1.Uluslararası Kentel Planlama, Mimarlık ve Tasarım Kongresi	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Dirençlilik	2014	SANTEK'14	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Dirençlilik	2014	Mekânsal Ağ Analizleri Çalıştayı	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Dirençlilik	2014	Dünya Akıllı Şehirler Zirvesi	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Dirençlilik	2015	Tramvay Sistemi İçin Teknik Gezi	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Dirençlilik	2016	Doğu Marmara Sanayi ve Teknoloji Fuarı	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Dirençlilik	2018	Uluslararası Haritacılar Federasyonu (FIG) 2018 Kongresi	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Dirençlilik	2019	Cern International Masterclasses Etkinliği	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Dirençlilik	2019, 2020, 2021, 2022 (2)	Teknofest	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Dirençlilik	2022	58. Dünya Planlama Kongresi	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Dirençlilik	2022	Young Planning Professionals' Workshop	Uluslararası Etkinlik
Sürdürülebilirlik	2013	Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği	Uluslararası Kuruluşa Üyelik
Sürdürülebilirlik	2010	Pollutec Fuarı	Uluslararası Etkinlik
Sürdürülebilirlik	2011	Sürdürülebilir Ulaşım Sempozyumu	Uluslararası Etkinlik
Sürdürülebilirlik	2015	8. Uluslararası Ulaşım Teknolojileri Sempozyumu ve Fuarı	Uluslararası Etkinlik
Sürdürülebilirlik	2016	InnoTrans Fuarı	Uluslararası Etkinlik
Sürdürülebilirlik	2016	3. İstanbul Karbon Zirvesi	Uluslararası Etkinlik
Sürdürülebilirlik	2021	17. Uluslararası Efficiency Challenge Elektrikli Araç Yarışları	Uluslararası Etkinlik
Sürdürülebilirlik	2021, 2022	Yerel Yönetimler ve Tarım Çalıştayı (1. Ve 2.)	Uluslararası Etkinlik
Sürdürülebilirlik	2022	Sürdürülebilir Yaşam Fest	Uluslararası Etkinlik
Sürdürülebilirlik	2010	Kandıra Bölgesinde Tarımsal Sulama Yöntemlerinin Geliştirilmesi	Uluslararası Proje
Sürdürülebilirlik	2011,2012,2013	Kocaeli'de Tarımsal Sulama Yöntemlerinin Modernizasyonu Projesi	Uluslararası Proje
Sürdürülebilirlik	2012, 2013	Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Adaptasyon Projesi (ALPER)	Uluslararası Proje
Sürdürülebilirlik	2022	Sürdürülebilir Kentel Ulaşım Planı Hazırlanması (SKUP) Projesi	Uluslararası Proje
Ekolojik Güvenliğin Bozulması	2015	IFAT Eurasia Çevre Teknolojileri İhtisas Fuarı	Uluslararası Etkinlik
Ekolojik Güvenliğin Bozulması	2017	Flowers Show Fuarı	Uluslararası Etkinlik
Ekolojik Güvenliğin Bozulması	2011, 2012, 2013, 2014	Ekolojik Artıma Sistemleri-Wastenet Projesi	Uluslararası Proje
Ekolojik Güvenliğin Bozulması	2015, 2016	Gemi Kaynaklı Atıkların Sebep Olduğu Deniz Kirliliğinin Önlenmesi İçin Kapasite Arttırılmasına İlişkin Teknik Yardım Projesi	Uluslararası Proje

Ek 1

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin 2010-2022 Yılları Arasında Karmaşık Sorunlarla Mücadelede Gerçekleştirdiği Yerel Diplomasi Faaliyetlerinin Niteliksel Analizi (Devamı)

Faaliyet Alanı	Faaliyetin Yılları	Faaliyetin Adı	Faaliyetin Türü
Ekolojik Güvenliğin Bozulması	2015, 2016	KOK (Kalıcı Organik Kirleticiler) Stoklarının Bertarafı ve KOK Salınımlarının Azaltılması Projesi	Uluslararası Proje
Ekolojik Güvenliğin Bozulması	2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022	Mavi Bayrak Ödülü- Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı (FEE)	Uluslararası Ödül
Ekolojik Güvenliğin Bozulması	2021, 2022	En İyi Ekolojik Destinasyon Ödülü- Uluslararası Ekoturizm Derneği	Uluslararası Ödül
Kentsel Atıkla Mücadele	2011, 2016	Uluslararası Biyosidal Kongresi (2. Ve 3.)	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Atıkla Mücadele	2014, 2015	"REW Geri Dönüşüm, Çevre Teknolojileri ve Atık Yönetimi Uluslararası Fuarı" (10. Ve 11.)	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Atıkla Mücadele	2016	Yerel Yönetimlerde Su, Atık Su ve Sulama Sistemleri Yönetimi Uzman Eğitimi	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Atıkla Mücadele	2021	Çalışma Ziyareti (Bio Kurutma Tesisi)	Uluslararası Etkinlik
Kentsel Atıkla Mücadele	2012	Avrupa'da Atık Yönetimi Uygulamalarının İncelenmesi	Uluslararası Proje
Kentsel Atıkla Mücadele	2016	Kentsel Dönüşüm Alanında Avrupa'daki İyi Uygulamaların Avrupa'da İncelenmesi (Atık alanında dönüşüm)	Uluslararası Proje
İklim Değişikliği ile Mücadele	2022	Sincap Koşusu	Uluslararası Etkinlik
İklim Değişikliği ile Mücadele	2022	Kartepe Zirvesi (İklim Değişikliği Konulu)	Uluslararası Etkinlik
İklim Değişikliği ile Mücadele	2016	Kocaeli'de Sera Gazı Salınımı ve İklim Değişikliği Envanteri Oluşturulması	Uluslararası Proje
İklim Değişikliği ile Mücadele	2018	Kocaeli Sera Gazı Envanteri ve İklim Değişikliği İnisyatifi Projesi	Uluslararası Proje
İklim Değişikliği ile Mücadele	2021	Geç Olmadan Projesi	Uluslararası Proje
İklim Değişikliği ile Mücadele	2019	İklim ve Enerji İçin Belediye Başkanları Sözleşmesi (Covenant of Mayors For Climate & Energy)	Uluslararası Kuruluş Üyelik
Göçle Mücadele	2018	Kartepe Zirvesi (Göç, Mülteci ve İnsanlık Konulu)	Uluslararası Etkinlik
Göçle Mücadele	2019	"3. Mülteciler Alanında Belediyeler Arası Koordinasyon ve Uyum" Toplantısı	Uluslararası Etkinlik
Göçle Mücadele	2018	Mülteciler için Mesleki Eğitim Programı Projesi	Uluslararası Proje
Dezavantajlı Grupların Topluma Kazandırılması	2010	Gençliğin Gelecek Arayışı	Uluslararası Proje
Dezavantajlı Grupların Topluma Kazandırılması	2011	Çocuk Hakları Okulu Proje	Uluslararası Proje
Dezavantajlı Grupların Topluma Kazandırılması	2011	Engellilere Eşit Fırsatlar İçin Danışmanlık Ağı Projesi	Uluslararası Proje
Dezavantajlı Grupların Topluma Kazandırılması	2011	Anne Çocuk El Ele- Haydi Çocuk Bahçesine Projesi	Uluslararası Proje
Dezavantajlı Grupların Topluma Kazandırılması	2011	Beyaz Kalpler Projesi	Uluslararası Proje
Dezavantajlı Grupların Topluma Kazandırılması	2012, 2013, 2014	Kocaeli'de Roman Çocuklarının Eğitim Hayatına Entegrasyonu ve Roman Mesleki Eğitim	Uluslararası Proje
Dezavantajlı Grupların Topluma Kazandırılması	2014	Roman Kadınları Danışmanlık Merkezi Projesi	Uluslararası Proje
Dezavantajlı Grupların Topluma Kazandırılması	2013	Ayrımcılığa Karşı Hep Birlikte Projesi	Uluslararası Proje
Dezavantajlı Grupların Topluma Kazandırılması	2017	Romanlar için Sivil Ağ Yapılanması	Uluslararası Proje
Dezavantajlı Grupların Topluma Kazandırılması	2015	Yetiştirme Yurdu Çocukları ile Etkinlik	Uluslararası Etkinlik
Dezavantajlı Grupların Topluma Kazandırılması	2016	Engelsiz Kalemler Fuarı	Uluslararası Etkinlik
Dezavantajlı Grupların Topluma Kazandırılması	2013	Dosta Konsey Ödülü- Avrupa Konseyi-Yerel ve Bölgesel İdareler Meclisi	Uluslararası Ödül
Kayıt Dışı İstihdam	2014, 2015, 2016	Genç İstihdama Kayıt(dışı)sız Kalma	Uluslararası Proje
Sağlık Sorunları ile Mücadele	2009- 2013	Dünya Sağlık Örgütü Sağlıklı Şehirler Ağı 5. Fazı	Uluslararası Kuruluş Üyelik
Sağlık Sorunları ile Mücadele	2019-2024	Dünya Sağlık Örgütü Sağlıklı Şehirler Ağı 7. Fazı	Uluslararası Kuruluş Üyelik
Sağlık Sorunları ile Mücadele	2011	Mutlu ve Şişman Projesi	Uluslararası Proje
Sağlık Sorunları ile Mücadele	2021, 2022	PURE Projesi	Uluslararası Proje

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.